

Esɔ Osuse mi abɔ mgbi iJɔn

Elodze yee inggise

- 1 Mi owita-wita mgbi eṣe ma Elodze dze, Elodze na dze yi Imgbasho, Elodze na di li Imgbasho.
- 2 O dze yi Imgbasho mi owita-wita mani.
- 3 Alungwɔ ngwi Imgbasho ta duu nyɛ mbon, ni li Ongwu bayɔ ungwɔ ngwi Imgbasho ta duu o ki ta ba.
- 4 Li mbon ngwi oshishe dze, ma oshishe na li osa mgbi inggise.
- 5 Osa na di gbosa mi iifu kpaa iifu difwin gbe ba.
- 6 Imgbasho kye inggise oka deso ba, iyin di ijɔn.
- 7 O ba ikye owa nu obwende mgbi osa na, adzi ni inggise duu noyeyɛ mi osa nani.
- 8 Li ongwu abuon li osa ma ba, o ba ikye owa kyɔ osa na obwende ta.
- 9 Osa otsitsi nka nu ali inggise odifwi-difwi ma ka kyema le ba eṣe neni.*
- 10 O teyi dze eṣe neni, dafi Imgbasho ta eṣe ne mbon ne kpaa, emi eṣe difwin ba.
- 11 O ba mbi ama nli mgban kpaa a gbela gban ba.
- 12 Nghaduukpaa ama ngban mani, mbi ama nnoyeyɛ mi iyi mgban ma, o nu ma ofe oyee emi ongwɛ Imgbasho,

* **1:9 1:9** Naadi nene li osa otsitsi nka nu odifwi-difwi mbi ali inggise ngwu ba eṣe neni.

13 engwe ngwu a mba ma mi mmbwe yi eyi ba, hona mi ewe otseetse mgbi inggise owamyε naadi mi owitukwu mgbi obongyaa ba, kpaa nli ombaamba mgbi Imgasho mi onodzi mani.

14 Ta Elodze na yee inggise wa dzε yi eyi. Eyi di okwɔkwɔ mgban, okwɔkwɔ mgbi Ongwe Imgasho Onyi kpokpo, ntɔkyε mbi Otse Imgasho, ngwu elela mgban mbwo le fe-fe beyi otsitsi nani.

15 Ijon kyɔ obwendε ikyon. O di gbɔ mi ela okwukwo gbεε, <<Nene li ongwu ani gbεε, <Ongwu nkycε ani iyikpa ma o ngha ani, ikyekyε o teyi ani dzε.>>

16 Elela mgban nle dzii ikye eyi ne, nu eyi duu gbumse idzidza-dzidza.

17 Bana a kye ola nu mi abɔ mgbi iMose; elela beyi otsitsi ba mi abɔ mgbi iYesu iKrestu.[†]

18 Inggise onyi di Imgasho ye ba, sede li Ongwe onyi kpokpo ndi li Imgasho mi otsitsi di wodze ifafɔ yi Otsɔn nani, li ongwu tso eyi dafi Imgasho dzε aali.

Ijon okyɔ iBatisima tangwe gbεε ongwu li iKrestu ba

19 Onɔ oka ne, engyukwo emi ijuda ama nto iJerosalin dɔ ama ofife mgbi Imgasho beyi emi iLevi eso nu ma ka byi ijon ita gbεε, o li emε.

20 O kye da ma ba, o gbεε, <<Ani li iKrestu ma ba.>>

21 A byun gbεε, <<Nghama abu li emε? Abu li Elaijaa?>> O gbεε, <<Ei li ani ba.>>

<<Abu li oyegbɔ maa?>>

O gbεε, <<Ei.>>

[†] **1:17 1:17** Ongwu Imgasho zondu gbεε o ka ba wa dulu esε wato ma.

22 Mi ongyεεngye ε ne a si byun gbεε, <<Abu li emε? Nu eyi elodze ngwi eyi ka yilen ka nya ama ndɔ eyi esɔ ntonani. Abu gbɔsinε mi ikye ewabu? >>

23 Ijɔn nu ma uka mi elodze mgbi oyegbɔ Adzaya gbεε, <<Ani li ela mgbi ongwu nle kwu mi okwεse gbεε, <Melu ofe mgbi Otse no byi yεε.>>

24 Ama ngwu a dɔ ma esɔ ma li emi iFarasi.

25 A byun gbεε, <<Ni abu li iKrestu, naadi Elaija, hona oyegbɔ kpaa ba ma, i kyɔsinε ngwi abu le kyo inggise iBatisima?>>

26 Ijɔn nu uka gbεε, <<Ani le kyo inggise iBatisima yi eni, kpaa inggise oka kwudze idzidze mgbi ema, ongwu ema yon ba.

27 O kye ani iyikpa, odi okpafɔ mgban kpaa ani mε oshe ba.>>

28 Ungwɔ ntone duu kiyayi mi iBetani, mi oyombo ekyoo ijordan, imbe ngwi ijɔn le kyo inggise iBatisima mani.

Dii ongwummala mgbi Imgbasho

29 Tegblifan ijɔn di iYesu kye le ba mbon neta o gbεε, <<Dii ongwummala mgbi Imgbasho, ongwu nkyi kyelu alobube mgbi εε mani!

30 Li ongwu ani nya ema odze mgban gbεε, <Inggise oka kyεma ngwu ngha ani, ikyekye o teyi ani dze.>>

31 Ani abuani kpaa nose yon ba, kpaa itɔdze ngwi ani ba le kyo inggise iBatisima yi eni ma, li ikye okyon tso mbi emi Israi.>>

32 Ta ijɔn si nu ma obwende neni: <<Ani di Onodzi Osaan tashulu mi esho dafi anyama mani wa tila dɔnke ewo.

³³ Ani kika yon ba, nghaduu Imgasho ndɔ ani esso owa kyc inggise iBatisima yi eni ma nya ani gbεε, <Ongyulɔ ngwu abu di Onodzi mgbi ani tila dɔnke ewo ma, li ongwu ka kyc inggise iBatisima yi Onodzi Osaan aali.>

³⁴ Ani di kyc obwende gbεε nene li Ongwe Imgasho.>>

Engwafɔ mgbi iYesu emi ababɔ

³⁵ Tegblifan ne ijɔn diye kwudze yi engwafɔɔn nginghi efa.

³⁶ Ngwi o dili iYesu nyε le lu neta o gbεε, <<Dii, li Ongwe Mmala mgbi Imgasho ma aani!>>

³⁷ Ngwi engwafɔ mgban ntone fwo odze ngwi o gbo neta, a kyedɔ iYesu.

³⁸ Ngwi iYesu kyata di ma kyan iyikpa ne, o byita gbεε, <<Li ekyε ngwi ema mina?>>

A gbεε, <<Otsetse, li mi ole ngwi abu dzε?>>

³⁹ O gbεε, <<Ba ta ema ka di.>>

Man a ke ka di imbe ngwi o dzε mani, diye dzεyan mi egbe na olɔlɔ duu. Onɔ li obyi ene ongwi onɔde sini.

⁴⁰ Andru, ongwunɔ iSaimɔn iPyita, li onyi mi idzidze inggise efa ama nfwo odze ngwi ijɔn gbo di kyedɔ iYesu mani.

⁴¹ Ungwɔ ababɔ ngwi Andru kyc yɔ, o pita iSaimɔn ongwunɔ nyan gbεε, <<Eyi tu Onagbe ngwu Imgasho zondu ma wa>> (ongwu nli iKrestu nani).

⁴² Ne o si kyon luba mbi iYesu.

iYesu din inε si gbεε, <<Abu li iSaimɔn ongwe ijɔn. A ka kwu abu di iKefaa>> (ngwi a li kwun di iPyita, ngwi itan li ikwutse nani).

IYesu kwu iFyilipi beyi iNatanie ela

43 Tegblifan iYesu wewo le lu iGalalia. O wa tu iFyilipi si nyan gbεε, <<Kyedɔ ani.>>

44 IFyilipi li inggise mi iBetsaida imbe onyi yi Andru beyi iPyita.

45 IFyilipi tu iNatanie si nyan gbεε, <<Eyi tu ongwu iMose lɔ odze mgban mi afe mgbi ola, ongwu ama ogbεεse kpaa lɔ odze mgban nani, iYesu ongwi iNadzareti, ongwε ijose.>>

46 Ta iNatanie byita gbεε, <<Ungwɔ osuse ka yagba tɔ mi iNadzaretii?>>

IFyilipi gbεε, <<Ba wa di.>>

47 Ngwi iYesu di iNatanie kye le to kwεkwε ne, o gbɔdze mi ikpewon gbεε, <<Nene li inggise Israi otsitsi, ongwu atsika onyi dze mbon ba.>>

48 INatanie byita gbεε, <<Abu kyɔsinεse ye ani?>>

IYesu nu uka gbεε, <<Ani di abu ngwi abu ka dze ita andundu duuse ni iFyilipi wa kwu abu ela.>>

49 Man iNatanie byakpa ghatɔ gbεε, <<Otsetse, abu li Ongwε Imgasho; abu li Utɔ mgbi Israi.>>

50 IYesu gbεε, <<Abu noyεye ikyekyε ani nya abu gbεε ani di abu mi ita andundu. O ka wa di ungwɔ ama nshewo ngha ntona kpaa.>>

51 O diye kiyayi gbεε, <<N nya ema otsitsi, ema ka di esho ka kwulu lake asisa, engyesɔ mgbi Imgasho kale kε esho yε ba ese mbi Ongwε Inggise.>>

¹ Mi egbe ongwu ta ma eba okwokyikwokyi dzε ogalu iKana mi εε iGalalia. Ono iYesu dzε ele,

² nε iYesu yi engwafε mgban kpaa a bɔ ma eba okwokyikwokyi nani.

³ Ngwi eneekwɔ wa ngyε nε, ono iYesu nyan gbεε, <<A sulu eneekwɔ wuba.>>

⁴ IYesu nyan gbεε, <<Onεn, li ekyε ngwi abu kye ani le wokε ele? Ono mgbi ani gyɔ waba.>>

⁵ Onɔn si nya engbidɔ ntona gbεε, <<Kyɔ alungwɔ ngwi o nya ema duu.>>

⁶ Atankpε akwutse mgbi eni nighi egyin to kwεkwe mi imbe nani, itɔ ngwi emi ijuda li sa ewoma mi odzεdze aletɔ mgbi ama mani, ali atankpε li kye ikpɔkpɔ eni me osu lu osudiwyo.

⁷ IYesu nya engbidɔ ntona gbεε, <<Kweni mbwo atankpε ntone na.>> A si kweni mbwo ma kyεε kyεε.

⁸ Ta o nya ma gbεε, <<Onεnε yɔ, mwa ka nu ongyukwo mgbi oga nε tsatso na.>>

A si kyɔ dafi o gbɔ mani,

⁹ man ongyukwo mgbi oga nε mbadi eni ngwi o kyatan yεε eneekwɔ nani. O ye imbe ngwi eneekwɔ nε tɔkyε ba, kpaa engbidɔ ama nkweni ma ye. O kwu obongyaa ofufε ela lu enggengga,

¹⁰ ka gbεε, <<Ali inggisε li teyi kye eneekwɔ osuse tase se wa kye obube ba olele ono ngwi ingyoga wa ungwɔ kpakpa mani, nghaduu abu kye osuse da nghataa ba onεnεnεi.>>

¹¹ Nεnε li ambe okwulewo ongwi ababɔ ngwi iYesu kyɔ mi iKana mi iGalalia. O kye okwɔkwɔ mgban tso, neta engwafε mgban si kye oyεyε onuunu mgbi ama byikε mbon.

*IYesu gbosa ozu okwukwo osunu
Imgbasho mi ijerosalin*

12 Ungwɔnε wa ngyε man o lu iKapenahun yi onɔn yi emi ongwunɔn bεyi engwafɔ mgban. A la imbe na egbe efa.

13 Ngwi oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi ijuda na wa dze kwεkwε ne, iYesu lu ijerosalin.

14 O ka to ifoozu okwukwo osunu Imgasho mi ijerosalin nani, o di inggise tole kye mn̄da, mmala yi anyama le gya, angbeka sɔto ewo adinyatse tole nyinε awuya.

15 Ta o shi onitse mi osha, si lɔ ma onya duu tase mi ifoozu okwukwo osunu Imgasho, bεyi emi mmala yi mn̄da tsatsa; o kye ganya awuya mi adinyatse mgbi ama onyinε awuya di kyi kyata adinyatse ma tukwu ese.

16 Ama nkye anyama le gya ma o nya ma gbεε, <<Gbelu ungwɔ ntɔnε tase mmεnε na! Kyɔnε ngwi ema kyata ozu mgbi Otsani yεε idu!>>

17 Engwafɔ wε dafi a lɔ gbεε, <<Okpitukwu mgbi ani mi ikye ozu mgbi abu le gbe mi itukwu mgbi ani dafi ola mani.>>

18 Emi ijuda byita gbεε, <<Li ali ambε okwulewo ngwi abu ka yagba tso eyi zukwu ni eyi difwi mfye ngwi abu sulun se kyc itɔ ungwɔ ntɔnεnε? >>

19 IYesu nu ma uka gbεε, <<Gbobi ozu okwukwo osunu Imgasho nεni, ta ani ka yilen mbε mi egbe eta.>>

20 Emi ijuda byun gbεε, <<I kye onova ngwusefa dɔn egypt ombe ozu nεni, nghane abu ka yilen mbε mi egbe eta taa?>>

21 Nghaduu ozu okwukwo osunu Imgasho ngwi o le gbɔdzan na li ewo mgban.

22 Mi onɔ̄ ngwi a wa kyilon mi ikwongye ma se engwafɔɔn wa ka wε odzε ngwi o teyi gbɔ̄ nani. Man a si noyεye mi afε beyi elodzε ngwi iYesu teyi gbɔ̄.

23 Dafi o ka dzε ijerosalin mi oga owe owatɔ̄ watɔ̄ mgbi emi Israi nε, inggisε kwuba di ambe okwulewo ama ngwi o le kyc neta, a noyεye mi iyi mgban.

24 Nghaduu iYesu gbela kye ewon nu ma ba, bana o ye ngyε ali inggisε duu.

25 O mina obwende mgbi inggisε ikye inggisε ba, ikyekyε o teyi ye ungwɔ̄ nwodzε mbi inggisε mani.

3

INikodemu ke mbi iYesu

1 Inggisε iFarasi oka nose dzε iyin di iNikodemu, o li onyi mi idzidzε mgbi ama o gbe emi iJuda teyi.

2 O ba mbi iYesu mi otu wa nyan gbεε, <<Offsetse, eyi ye abu li otsetse nkyε mbi Imgasho. Bana inggisε onyi ka yagba kyc ambe okwulewo ama ngwi abu le kyc nε ba ni Imgasho dzεyan bayɔ>>

3 IYesu nu uka gbεε, <<N le nya abu otsitsi, inggisε onyi ka yagba di esutɔ̄ mgbi Imgasho gbε ba se ni a yilen mba akpe efa.>>

4 INikodemu byita gbεε, <<A ka kyɔsinεse yile inggisε mba ngwi o yεε omyinε nε? O ka yagba yε kaka ifu mbi onɔ̄n akpe ongwu fan ni a yilon mba gbεε?>>

⁵ IYesu gbεε, <<N le nya abu otsitsi, inggise onyi ka kaka esuto mgbi Imgasho ba se a ka mban mi eni beyi Onodzi.

⁶ Mmbwε yi eyi li mba mmbwε yi eyi, Onodzi li mba onodzi.

⁷ No ka kwulu abu ewo mi odze ngwi ani gbɔgbεε, <Se a ka yile abu mba na ba.>

⁸ Awo li fa lu imbe ngwi i mina. Abu ka fwo owulu-wulu mgban kpaa abu ka ye imbe ngwi i tɔkye hona imbe ngwi i le kε ba. Li ngha ndze yi ali inggise ngwu a mban mi Onodzi aali.>>

⁹ Nε iNikodemus byita gbεε, <<Ka kyɔsinεse ungwɔnε ka dze ngha gbe?>>

¹⁰ IYesu gbεε, <<Ngwi abu li otsetse mgbi emi Israi nε kpaa, abu yagba difwi ungwɔ ntone lo?>>

¹¹ N le nya abu otsitsi, eyi ye ungwɔ ngwi eyi le gbɔ, eyi dile nu obwende mi ungwɔ ngwi eyi di, nghaduu ema gbela yi obwende mgbi eyi ba.

¹² Ani gbɔdze yi abu mi ungwɔ ongwi εε nε kpaa abu noyεye ba; ma ka kyɔsinεse ngwi abu ka noyεye kini Ani gbɔdze yi abu mi ungwɔ ongwi esho?

¹³ Inggise onyi kpaa kε esho ye ba se li Ongwε Inggise nkyε esho nεni.

¹⁴ Dafi iMose nose byi ifa kyilen esho mi okwεsε na li ngha a ka wa kyile Ongwε Inggise esho kyεmε aali,

¹⁵ adzi inggise ngwu noyεye mbon yɔ no ka dzili ba, kpaa no tu oshishe gyegwu.

¹⁶ <<Lubana Imgasho di εε nε kpan itukwu jo o kye Ongwan onyi kpokpo nu, gbεε ali inggise nnun oyεye ta no ka dzili ba, kpaa no tu oshishe igyegwu.

17 Bana Imgbasho dɔ Ongwan esɔ ba εεε ikye owa fwo εεε ikwɔ nun obube ba, kpaa li ikye ni εεε watɔ ikpewon.

18 Ali inggise nnun oyeyɛ yɔ o ka dzili ba, kpaa ali inggise nnun oyeyɛ bayɔ teyi dzili wa ikyekyɛ o noyeyɛ mi iyi mgbì Ongwe Imgbasho onyi kpokpo na ba.

19 Nene li ikwɔ ma aani: Osa ba εεε neni, kpaa inggise nghao mina iifu ngha osa ikyekyɛ okyɔɔkyɔ mgbì ama li ibwubwe.

20 Ali inggise nkyungwɔ ibwubwe yɔ, o di osa lanyi nghane o ka gbela ba imbe ngwi osa dze ba di ali ibwubwe mgban wa dɔ ododa.

21 Nghaduu inggise nkye otsitsi teyi yɔ, o ka ba imbe ngwi osa dze zukwu nu ma difwi saan gbeɛ ungwɔ ngwi ongwu kyc ne kye mbi Imgbasho.>>

Obwende mgbì ijɔn ikye iYesu

22 Ngwi ungwɔne wa nyɛ neta iYesu yi eng-wafɔn tase lu ikpese iJudia, ka kye egbe gwee yi ama le kyc ma iBatisima.

23 Onɔ na ijɔn kpaa le kyc iBatisima mi Ayenɔ kwɛkwɛ yi iSalin, ikyekyɛ eni kwoba ba, inggise dile ba tonya ba gbeɛ ni ijɔn kyc ma iBatisima.

24 (Ungwɔne li onɔ ngwi a kye ijɔn wo obawi waba mani.)

25 Angwodze tɔ mi idzidze mgbì engwafɔ ijɔn angbeka bɔyi inggise iJuda oka mi odze ewo ofwɔɔfwɔ.

26 A ba mbi ijɔn wa gbo yan gbeɛ, <<Otsetse, inggise ndze yi abu nose mi oyombo ijordan ongwu abu kyc obwende saan mi ikyon na, o le kyc iBatisima, ma ali inggise duu le lu mbon.>>

²⁷ Ijɔn nu uka mi odzε ne gbεε, <<Inggise ka yagba kyungwɔ ba sede ni Imgasho ongwi esho kye nun yɔ.

²⁸ Ema abuema ka kyc obwende gbεε ani teyi nya ema gbεε, <Ani li iKrestu ma ba a dɔɔdɔ ani esɔ teyun ta.>

²⁹ Ongyaa ofufe li mgbi obongyaa ofufe. Uka mgbi obongyaa li fwoofwo yi obongyaa, o di li mbwo yi atsa onɔ ngwi o fwo ela mgbi obongyaa mani. Atsa na li mgbi ani, di li ngha ngwi atsa mgbi ani li mbwumbwo aali.

³⁰ IYesu ka sheeshe lu iyayi, ani ka yεεyε ese.

³¹ <<Ongwu nkyε esho ba ma ngha duu, ongwu ntɔkyε ese ma li mgbi εε, o li gbɔdze dafi inggise nkyε ese. Ongwu nkyε esho ma ngha duu.

³² O kyc obwende mi ungvɔ ama ngwi o fwo diyε di, kpaa inggise onyi gbela yi obwende mgban ba.

³³ Inggise ngbela yan gbela gbεε Imgasho li otsitsi.

³⁴ Lubana ongwu Imgasho dɔn esɔ ma gbɔ elodze mgbi Imgasho, Imgasho nun mfye mgbi Onodzi odondu ba.

³⁵ O kpa Otsɔn itukwu o di kye alungwɔ duu dɔn ubɔ.

³⁶ Ali inggise ngwu nu Ongwε oyεyε yɔ dze yi oshishe ogyegwu, ali inggise nfwa Ongwε yɔ ka di oshishe ba, lubana itingga mgbi Imgasho ka dzεyan gyegwu.>>

4

IYesu gbɔdze yi ongyaa iSamaria

¹ Emi iFarasi fwo gbɛɛ iYesu nghao le tu ama okyedɔn dile kyc ma iBatisima ngha ijɔn,

² yama li iYesu abɔn le kyc iBatisima ba, kpaa li engwafɔɔn le kyc.

³ IYesu wa ye nghane man, o dzata ayesɛ mgbì iJudia yidɔ lu iGalalia.

⁴ I wogyc ngwi o ka nye ongwi iSamaria.

⁵ Ne o wa to igeli mgbì iSamaria oka ngwi a li kwun di iSika, kwækwe yi ongwɛ imbe ngwi ijeko kye nu ijose ongwan nani.

⁶ Ibuga mgbì ijeko dzɛ imbe nani, dafi inde mgbì agaba kwu iYesu ne, o sise mi ewo ibuga ngwi onɔ dɔ idzidzɛ ude sini.

⁷ Onɔ ngwi ongyaa iSamaria ba owa kweni ne, iYesu byun gbɛɛ, <<O ka nu ani eni owawa wɛ?>>

⁸ (Engwafɔ mgban lu ifu igeli oka gya ungewoye.)

⁹ Ongyaa iSamaria na nyan gbɛɛ, <<Abu li inggisɛ iJuda, ani li ongyaa iBatlomi. Kyɔsinɛse ngwi abu le bɔ ani eni owawa?>> (Bana emi iJuda li kwokyi yi emi iBatlomi ba.)

¹⁰ IYesu gbɛɛ, <<Ni abu ki ye umba mgbì Imgasho ndzɛ mi ikye mgbì abu bɛyi inggisɛ nle bɔ abu eni owawa ne yɔ, abu kika bɔ ta, o kika nu abu eni mgbì oshishe.>>

¹¹ Ongyaa na gbɛɛ, <<Ongyukwo, abu dzɛ yi odi okwени ba, ibu ne ke ma abu ka tu eni mgbì oshishe ne mi ole?

¹² Abu shewo ngha otseyi ijeko nkye ibuga ne nu eyi di weni mi ele abuon, ngwi engbe mgban kpaa wa bɛyi ifyungwɔ mgban naa?>>

¹³ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ali inggisɛ nwени ne yɔ ekwени ka yɛ kwun,

¹⁴ kpaa ali inggise nweni ngwi Ani kye nun yɔ ekweni ka kwun wuba. Mi otsitsi, eni ngwi Ani kye nun na ka yaan uteeni di kale fɛ nghataa kaka oshishe gyegwu.>>

¹⁵ Ongyaa na nyan gbɛɛ, <<Ongyukwo, nu ani eni nani adzi ni ekweni ka kwin wuba, nin di nya yi eni owa kwɔɔkwɔ.>>

¹⁶ IYesu nyan gbɛɛ, <<Ka kwu obabu ela no ba.>>

¹⁷ O gbɛɛ, <<Ani dzɛ yi ongyulɔ ba.>>

IYesu gbɛɛ, <<O gbɔ ayin dafi abu gbɛɛ abu dzɛ yi ongyulɔ ba nani.

¹⁸ Otsitsi, abu teyi sulu engyulɔ nighi eda, ongwu abu dzeyan onenɛ ne kpaa li obabu ba. Odzɛ ngwi abu kwa gbɔ ne li otsitsi.>>

¹⁹ Ongyaa na gbɛɛ, <<Ongyukwo, dzɛ ani dafi abu li oyegbɔ mani.

²⁰ Emi otseyi teyi li sunu Imgbasho mi unggwɔ neni, nghaduu ema emi ijuda yɔ li gbɛɛ li mi ijerosalin kyemɛ ngwi eyi ka sunu Imgbasho.>>

²¹ IYesu ghatɔ gbɛɛ, <<Ongyaa, nu ani oyeyɛ, onɔ kyemɛ ngwi ema ka wa sunu Otse Imgbasho mi unggwɔ ne hona mi ijerosalin kpaa wuba.

²² Ema emi iBatlomi le sunu ungwɔ ngwi ema yon ba; eyi emi ijuda yɔ, eyi le sunu ungwɔ ngwi eyi yon, bana owatɔ-watɔ kye mbi emi ijuda.

²³ Lubana onɔ kyemɛ di li onɔ ma aani, ngwi ali inggise osunu mi otsitsi ka sunu Otsɔn Imgbasho mi onodzi beyi otsitsi kyemɛ, lubana li itɔ ama osunu ngwu Otsɔ Imgbasho le pita ma aali.

²⁴ Imgbasho li Onodzi, ama osunun nu ma sunun mi onodzi beyi otsitsi kyemɛ.>>

25 Ongyaa na gbεε, <<Ani ye Onagbε (ongwu a kwun di iKrestu ma) kyεma. Ono ngwi o wa ba yo, o ka nu eyi osa mi alungwɔ duu.>>

26 Man iYesu ghatɔ gbεε, <<Li ani ma jo le gbɔdze yi abu aani.>>

Engwafɔ iYesu ye wa tun

27 Mi ono na mata engwafɔ mgban ye man i kwulu ma ewo dafi iYesu le gbɔdze yi ongyaa mani. Nghanuu inggise onyi byita gbεε, <<Li ekyε ngwi abu mina naadi kyɔnε ngwi abu le kponya yi ongyaa baa?>>

28 Ta ongyaa na dzata ishe eni mgban, ye lu igeli ka nya ali inggise duu gbεε,

29 <<Ba na, wa di inggise ngwu nya ani alungwɔ ngwi ani ple kyɔ tsatsa neni. Li iKrestu ma den hoo?>>

30 A tase mi ogalu kpatsε ofe le lu mbon.

31 Duuse nu ma ba yo, engwafɔɔn tεkyε yan gbεε, <<Otsetse, gye ungwogye.>>

32 Nghanuu iYesu nya ma gbεε, <<Ani sulu ungwogye ongwi ema ye ba mani.>>

33 Neman engwafɔɔn tole gbɔ yi ewoma gbεε, <<Naadi inggise oka kye ungwogye wa nun?>>

34 IYesu gbεε, <<Ungwogye mgbi ani, li okyɔ itukwu mgbi Ongwu ndɔ ani esɔ di ngyεlu idɔ mgban ngwi o wo ani mani.

35 Ema li gbεε, <I sisi ofyia enε duuse ono oshε etɔ ka gyɔ baa?> Nin nya ema, kwulu inε di okwɔ na! A myε gyɔ oshε-shε.

36 Onenε kpaa a le kpa inggise oshε etɔ mi idɔ mgban, o dile shε etɔ mgbi oshishe ogyegwu na

onənəni, ikye ni inggisə ofwe etɔ bεyi inggisə oshε etɔ wa dze yi atsa yi ewoma.

³⁷ Nghane elodze ngbeε, <Inggisə oka fwe-fwe etɔ oka di shε-shε na li otsitsi.>

³⁸ N dɔ ema esɔ le ka shε etɔ ngwi li ema kya ba. Angbeka teyi kyɔlu idɔ nsunc mani ta ema tu mgbede mi idɔ mgbì ama.>>

Emi iBatlomi kwuba noyεyε

³⁹ Emi iSamaria kwuba mi igeli na nu iYesu oyεyε mi ikye obwende mgbì ongyaa nani, ngwi o gbεε, <<O nya ani alungwɔ ngwi ani teyi kyɔ tsatsadu.>>

⁴⁰ Nghane ngwi emi iSamaria ba mbon nε, a tεkyε nun gbεε no dze yi ama, man o si lela yi ama egbe efa.

⁴¹ Elodze mgban ogbɔɔgbɔ nu inggisə kwuba yεε ama onoyεyε.

⁴² A nya ongyaa na gbεε, <<Eyi noyεyε mi elodze ngwi abu nya eyi na ta ba, onεnε eyi fwo mi adɔ ibeyi, eyi di ye gbεε ongyulɔ nε otsitsi-otsitsi o li Onagbε mgbì εsε nεni.>>

iYesu ngyεlu ongwe ongyukwiido oka ootse

⁴³ Ngwi egbe efa na nyε nεta iYesu lu iGalalia.

⁴⁴ (Bana ongwu abuon teyi gbεε oyegbɔ sulu mmwε mi εsε udan ba.)

⁴⁵ Ngwi o kaka iGalalia nεman emi iGalalia kyɔn onɔ. A di ungwɔ ama ngwi o kyɔ mi ijerosalin tsatsa mi oga owe owatɔ-watɔ mgbì emi Israi nani, ikyekyε ama kpaa kε ele.

46 O diye ke igeli iKana mi ayesε mgbì iGalalia imbe ngwi o kyata eni yεε eneekwɔ nani. Ongbodzi inggise idɔ mgbì utɔ oka ongwan la ootse mi εε iKapenahun.

47 Ngwi inggise ne two gbeε iYesu dzata iJudia luba iGalalia ne, o si ke mbon ka tekye nun gbeε no ba wa bwe ongwan ongwu ndotse kaka ikwongye nani.

48 Ne iYesu nyan gbeε, <<Se ni ema di ambe yi ungwɔ okwulewo bayɔ ema ka noyεε ba.>>

49 Ongbodzi inggise idɔ mgbì utɔ na gbeε, <<Ongyukwo, ba vla duuse ni ongwani wa kwulu.>>

50 IYesu gbeε, <<O ka yagba lu, unka ka kyc ongwabu ba.>> Inggise na gbela yi odzε ngwi iYesu gbɔ ne taman o si lu.

51 Ngwi o kale ke ofe mani engbidɔ mgban wa nyan gbeε ewo gbosa lo ongwan.

52 O byi ma onɔ ngwi ewo gbosa lon mani, a gbeε, <<Li obyi onyi mi onɔ ngwi awo dzanta.>>

53 Man otsɔn difwi dafi li onɔ na yεε ngwi iYesu gbeε, <<Ongwabu ka dze oshishe.>> Neta ongwu yi etɔ mgban duu noyεε.

54 Li ambe okwulewo ongwu fan ngwi iYesu kyc mi onɔ ngwi o dzata iJudia luba iGalalia aani.

5

IYesu ngyεlu inggise ootse mi ondu ibu

1 Onɔ oka ne, iYesu di yidɔ ke ijerosalin mi oga mgbì emi iJuda.

2 Ibu mmala dze ogalu ijerosalin ngwi a li kwun di Onufε Ogalo Mmala ngwi dze yi iwulu opo nighi eda, iyin mi ondu iHibru li iBɛtesda.

³ Ibyi inggise ama ndotse lato opo ntonani, ama obine, ama ogbikye tukwu ese, bεyi ama ngwu alewo kwulu. [

⁴ Ongyes li kye esho wa kaka eni nani, di kyc akpeni: inggise ongwu ababɔ nkaka mi onɔ ngwi akpeni le gbo na yɔ, ali ootse mgban duu li ngye.]

⁵ Inggise oka nose ladze mmanani ngwu dotse onova osudiwyo diwyegyata.

⁶ Onɔ ngwi iYesu din ladze mmana di difwi gbεε o dze mi ootse na onɔ ke ne, o byun gbεε, <*I mina abu gbεε ni ootse mgbi abu ngyεε?*>>

⁷ Inggise ootse na si nu uka gbεε, <*Ongyukwo, ani dze yi inggise onyi nka ya ani abɔ kye ani kaka ibu onɔ ngwi a kyc akpeni ba. Ni ani le fya gbεε nin kaka ta inggise oka li teyi ani.*>>

⁸ Ne iYesu nyan gbεε, <*Kyato! Kyi kyelu obutu mgbi abu, kyikye.*>>

⁹ Labɔlabɔ mata ootse mgban ngye; o kyi kyelu obutu mgban si kyikye.

Mi egbe ngwi ungewonε kyc ma li egbe otonyewo,

¹⁰ neta emi iJuda ntona nya inggise ngwu a ngyelun ootse na gbεε, <*Li egbe otonyewo; ola fwa gbεε ni abu ka kye obutu mgbi abu ba.*>>

¹¹ Nghaduu o nu uka gbεε, <*Inggise ongwu ngyelu ani ootse na nya ani gbεε, Kyi kyelu obutu mgbi abu kyikye.*>>

¹² Ne a byun gbεε, <*Li ali inggise nya abu gbεε ni abu kyelu obutu mgbi abu kyikye?*>>

¹³ Inggise ngwu a ngyelun ootse na ye inggise ma ba, ikyekye iYesu lu dzanta kaka ifu ibyi inggise.

14 Ono gwee ne iYesu wa din mi ozu okwukwo osunu Imgasho mi ijerosalin si nyan gbee, <<Dika, abu yee saan oneneni. Ka kyo alobube wuba di ungwɔ ntimbi ngahaabɔ ne wa kyo abu.>>

15 Inggise na ye lu ka nya emi ijuda ntona gbee li iYesu dzikan ngyelu ongwu ootse.

Oshishe ikpewo Ongwe

16 Nghane emi ijuda ntona wita opita iYesu mgbekeye ngwi o ngyelu inggise ootse mi egbe otoneyewo.

17 IYesu si nya ma gbee, <<Otsani le kyidɔ mgban alono duu, li ngaha ngwi ani kpaa le kyo aani.>>

18 Mi ikye odze ne emi ijuda ntona fya mi oglijo mgbi ama duu ongwɔn; ikyegbee o le mbe ola mgbi egbe otoneyewo ta ba, kpaa o dile kwu Imgasho gbee Otsongwu, okye ewon yee ungwonyi yi Imgasho.

Mfye mgbi Ongwe

19 IYesu nu ma uka sini: <<N nya ema otsitsi, Ongwe ka yagba kyo unkonyi abuon ba; o ka kyungwɔ ngwi o di Otsɔn le kyo ma kyoona ta, bana alungwɔ ngwi Otsɔn kyo ma Ongwe kpaa li kyo ngaha yeyɛ.

20 Ikyesine Otsɔngwe di Ongwe kpan itukwu di tson alungwɔ ngwi Ongwu li kyo duu. Eṣen, ikyegbee no kwulu ema ewo yo, ungwɔ ama nngha ongyelu inggise ne ootse kpaa, Otsɔn ka kye tson.

21 Dafi Otsɔn li kyile inggise ikwukwɔ di li kye oshishe nu ma ne, li ngaha ngwi Ongwe kpaa li kye nu ama ngwu ongwu mina okye nu aali.

²² Nghaduukpaa Otsani li gbɔ́ inggise onyi ikwɔ́ ba, o yile ikwɔ́ ogbɔ́ɔgbɔ́ duu wo Ongwε abɔ́,

²³ ikyegbεeε nu ma kye mmwε nu Ongwε dafi a li kye nu Otsɔ́n kpaa yεye mani. Inggise nkye mmwε nu Ongwε ba Otsɔ́n ndɔ́n esɔ́ ma kpaa o nun mmwε ba.

²⁴ <<N nya ema otsitsi, inggise nfwo elodzε mgbi ani di nu ongwu ndɔ́ ani esɔ́ ma oyεye yɔ́, o dzε yi oshishe ogyegwu. O dika dzili ba; o fa mi ikwongye luba oshishe.

²⁵ N nya ema otsitsi, onɔ́ kyεma, i di ba kpaa wa ngwi emi ikwukwɔ́ ka fwo ela mgbi Ongwε Imgbasho, ama nfwo ma ka dzε oshishe.

²⁶ Dafi Otsɔ́ngwε dzε yi oshishe abuon ne, li ngħa ngwi o nu Ongwε kpaa dzε yi oshishe abuon aali.

²⁷ Nghane o di nun mfye ogbiikwɔ́ ikyekyε o li Ongwε Inggise.

²⁸ <<No ka kwulu ema ewo mi ungvɔ́ne ba, ikyena onɔ́ kyεma ngwi ama nlato endzi duu ka fwo ela mgban

²⁹ di tase mi endzi. Ama nkyɔ́ osuse ka kyato dzε oshishe, ama nkyɔ́ obube ka kyato kaka odzili-dzili.

³⁰ Ani abuen ka yagba kyo unkonyi ba; ani li gbiikwɔ́ dafi ani fwo ma kyoon, ma ikwɔ́ mgbi ani li otsitsi, ikyesine ani mina okyungwɔ́ ongwi itukwu ani ba, kpaa itukwu mgbi ongwu ndɔ́ ani esɔ́ mani.

Obwende mi odzε mgbi iYesu

³¹ <<Ni ani kyo obwende mi odzε mgbi ani abuani yɔ́, obwende na wuuta ba.

32 Inggise oka dzema nli kyo obwende mi odze mgbi ani, ma ani ye obwende mgban li otsitsi.

33 <<Abu deso ke mbi ijɔn, o di kyo obwende mi ikye otsitsi.

34 Li ogbeε Ani mina obwende mgbi inggisε owamyε ba; kpaa Ani gbo ntone ikyegbeε ni ema wato.

35 Ijɔn nose dze dafi ipitila nle gbe dile gbosa mani, ema dze yi atsa mi ongwono gwee ikye ogbe osa mgban.

36 <<Ani dze yi obwende nsundo ngha mgbi ijɔn nani. Mi ikye ido ngwi Otsani kye nu ani gbeε ni ani ngyelu neni, ngwi ani le kyo ne, i tso obwende gbeε Otsani do ani eso.

37 Otsani ndo ani eso abuon teyi kyo obwende mi odze mgbi ani. Ema fwo ela mgban hona di odzeedze mgban ye ba,

38 elodze mgban kpaa wodze mbi ema ba, ikyena ema nu ongwu o doñ eso ne oyeyε ba.

39 Ema kpayi elodze Imgasho ne saan ikyekyε ema tsewe gbeε li mi ele ngwi ema tu oshishe gyegwu. Ma li elodze Imgasho ntone kyo obwende mi ikye odze mgbi ani,

40 nghaduu ema fwa oba mbi ani wa tu oshishe.

41 <<Ani mina mmwe mgbi inggisε owamyε ba,

42 kpaa ani ye ema. Ani ye dafi ema dze yi okpitukwu mgbi Imgasho mi itukwu mgbi ema ba mani.

43 Ani ba mi iyi mgbi Otsani, nghaduu ema gbe ani ba; kpaa ni inggisε oka ba mi iyi mgbi ewon yo, ema ka gban.

⁴⁴ Ema ka noyeyε sine, ngwi ema le mina mmwε mbi ewema, kpaa le pita mmwε nkyε mbi Imgasho yuon ta ba?

⁴⁵ <<Nghaduu ka tsεwε gbeε li Ani ka gbe odzε wo ema ewo mbi Otsani ba. Li iMose ngwu ema kye itukwu mgbi ema byi mbon na ka gbe odzε wo ema ewo aali.

⁴⁶ Ni ema ki nu iMose oyεye yɔ, ema kika nu ani kpaa oyεye, ikyesine o lɔ ungwɔ mi odzε mgbi ani.

⁴⁷ Kpaa ngwi ema noyeyε mi ungwɔ ngwi o lɔ ba nε, ema ka noyeyε mi odzε ngwi ani gbɔ sine? >>

6

iYesu byi inggise idubu eda enbwa

¹ Ngwi ungwɔnε wa nyε nε, iYesu fooye lu byulu mi agya Ekyoo Okwukwo mgbi iGalalia (ngwi a di li kwun di ekyoo iTiberia kpaa nani),

² nε ibyi inggise kpakpa kyεdɔn ikyekyε a di ambe okwulewo ngwi o kyɔ mbi emi ootse mani.

³ Man iYesu tɔ lu unggwɔ ka sisε yi emi ong-wafɔɔn.

⁴ Oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda dzε kwεkwε mi onɔ mani.

⁵ Ngwi iYesu kyile inε esho di ibyi inggise kpakpa kye le ba mbi ongwu nε, o si byi iFyilipi gbeε, <<Li mi ole ngwi eyi ka gya ibredi nu inggise ntone gye?>>

⁶ IYesu byita nε ikye ombadun ta, ikyesine o teyi ye mi itukwu mgban unggwɔ ngwi ongwu ka kyɔ.

⁷ IFyilipi nun uka gbeε, <<Udza okpa idɔ mgbi ofyia egyata kpaa ka mε ogya ibredi nu ma tsan aba kpatse ba!>>

8 Ongwafɔ mgbì iYesu oka, Andru, ongwunɔ iSaimon iPyita si gbɛɛ,

9 <<Ongwongyulɔ dze mmɛnɛni ngwu dze yi ibredi ngwi a kyo mi ibale nighi eda bɔyi ongwe abatsa efa, ntone ka to ole mbi ibyi inggisɛ ntone? >>

10 iYesu si gbɛɛ, <<Ni inggisɛ ntone sisɛ.>> Oshe kyinda mi imbe na kpakpa man inggisɛ ntona sisɛ mi ele, engyulɔ mɛ dafi idubu eda sini.

11 iYesu si kyelu ibredi kye angba nu Imgbasho man kye nu engwafɔ mgban nu ma kye gha inggisɛ ntonani, o di kyo nigha yi mmbwени yeyɛ, ama duu gye dafi a mina mani.

12 Ngwi inggisɛ duu tu gye gyɔlo ma nɛ, o si nya engwafɔɔn gbɛɛ, <<Kyi salu ambulu nsisi ma kwakyɛ mbonyi ni unkonyi ka nyanya ba na.>>

13 A si kye salu ambulu ibredi ibale nighi eda ngwi a gye sisi ma mbwo uya nighi iwyodefa.

14 Dafi inggisɛ ntona di ambe okwulewo ngwi iYesu kyo nɛ, a gbɛɛ, <<Mi otsitsi yɔ, nene li oyegbɔ nwogoyɔ gbɛɛ o ka ba eṣe mani.>>

15 Ngwi iYesu di gbɛɛ, a wewo ogye ongwu utɔ mi abumfye nɛ, o wule lu unggwɔ ka dze yuon.

iYesu kyikyɛ mi ikye eni

16 Mi onɔde nani, engwafɔɔn ke utɔ,

17 a kaka uwaa le fooye lu iKapenahun dafi imbe yifu wa, kpaa iYesu ba wa tu ma waba.

18 Awo wa le fa fyumfye, dile gbe akpeni.

19 Dafi a fa uwaa ke mɛ imai eta naadi eta dɔ itsitsi nɛ, a di iYesu kyikyɛ mi ikye eni le ba kwɛkwɛ yi ama, ta imio wo ma.

20 Nghaduu o nya ma gbɛɛ, <<Li Ani, ka mio ba na.>>

21 Ne a mina okyon kaka uwaa, ntunto neta uwaa to ondu ese mi imbe ngwi a le ke mani.

22 Tegblifan ibyi inggise ama nto oye utɔ agya oka ne difwi gbɛɛ li uwaa onyi ta bɛdze mmana edeɛ ma iYesu edeɛ kaka yi engwafɔɔn ba, a lu yuoma.

23 Ne uwaa angbeka kye iTiberia wa bese kwɛkwɛ yi imbe ngwi inggise ntona gye ibredi mi onɔ ngwi Otsɛ iYesu nose kye angba nu Imgasho nani.

24 Ngwi ibyi inggise ntona di gbɛɛ, iYesu naadi engwafɔɔ mgban to mmana wuba ne, a kaka uwaa ntona lu oyombo iKapenahun oka pitan.

IYesu ungwogye mgbi oshishe

25 Ngwi a tun mi oyombo utɔ ne, a byun gbɛɛ, <<Otsetse, li alonɔ ngwi abu to mmene?>>

26 IYesu nu ma uka gbɛɛ, <<N nya ema otsitsi, ema le pita ani ikyegbɛɛ di ema di ambe okwulewo ba, kpaa li ikyegbɛɛ ema gye ungwogye kpakpa tolo.

27 Ka kyidɔ mi ikye ungwogye nli mbe ba, kpaa mi ikye ungwogye nka dzɛ ba oshishe igyegwu ngwi Ongwɛ Inggiɛ ka kye nu ema mani, ikyesinɛ Imgasho Otsɔn teyi kye ambe mgbi ogbela ungwɔ nun.>>

28 Ne a byi iYesu gbɛɛ, <<Li alungwɔ ngwi eyi ka kyɔ kye mɛ ikye okyidɔ ama ngwi Imgasho mina?>>

29 IYesu si nu uka gbɛɛ, <<Idɔ mgbi Imgasho ma li ongwu aani: li onoyeyɛ mbi ongwu Imgasho dɔn ese neni.>>

³⁰ Nghane a byun gbεε, <<Li ali ambε okwulewo ngwi abu ka kyc ikye ni eyi diye nu abu oyεε? Li alungwɔ ngwi abu ka kyc?

³¹ Emi otsikyeyi nose gye imana nkyε esho kye, mi okwεε dafi ngwi a tsekise lɔ gbεε: <O kye ungwogye kye esho nu ma gye mani.> >>

³² IYesu nya ma gbεε, <<N nya ema otsitsi, li iMose kye ungwogye nkyε esho na nu ema ba, kpaa li Otsani kye ungwogye otsitsi nkyε esho na nu ema.

³³ Ikyekyε ungwogye mgbi Imgbasho li ongwu nkyε esho ba ese wa kye oshishe nu εε nεni.>>

³⁴ A gbεε, <<Ongyukwo, le nu eyi ungwogye na alegbe-alegbe.>>

³⁵ Nε iYesu nya ma gbεε, <<Li ani li ungwogye mgbi oshishe, inggisε nba mbi ani yɔ enbwa ka dɔn wuba, inggisε ndi nu ani oyεε yɔ ekweni ka kwun wuba.

³⁶ Kpaa dafi Ani nya ema ma, ema di ani wa, nghaduu ema noyεε ba.

³⁷ Ama ngwu Otsani kye ma nu ani duu a ka ba mbi ani, ali inggisε ndi ba mbi Ani duu n ka lɔn onya ba.

³⁸ Ikyena Ani kye esho ba ese owa kyc owitukwu mgbi ani ba, kpaa okyc owitukwu mgbi ongwu ndɔ ani ese mani.

³⁹ Ma nεnε li owitukwu mgbi ongwu ndɔ ani ese ma aani: gbεε ama ngwu ongwu gbe nu ani duu onyi kpaa no ka byulu mi ele ba, kpaa ni Ani kyile ma esho mi egbe ongwi olele.

⁴⁰ Lubana owitukwu mgbi Otsani li ogbεε, ali inggisε ndi Ongwε di nun oyεε ka tu oshishe

gyegwu, Ani dika kyilen mi ikwu mi egbe ongwi olele mani.>>

⁴¹ Mi ungwɔnɛ emi ijuda wita ondandu mi ikye odzɛ mgbi iYesu ikyekyɛ o gbɛɛ, <<Ani li ungwogye nkyɛ esho ba ese.>>

⁴² A gbɛɛ, <<Nene li iYesu lo, ongwɛ ijose, ongwu eyi ye otsɔn yi onɔn ne baa? Kyɔsinɛ ngwi o ka gbɔ onenɛ gbɛɛ, Ani kye esho ba ese?>>

⁴³ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Nya ondandu yi ewema na.>>

⁴⁴ <<Inggisɛ onyi kpaa ka ba mbi ani ba se Otsani ndɔ ani ese ma kwon ba mbi ani, ani dika kyilen mi ikwu mi egbe ongwi olele mani.

⁴⁵ A teyi lɔ mi afɛ mgbi ama ogbeɛse gbɛɛ: <Imgbasho ka tso ma tsatsa.> Ali inggisɛ ngaadɔ mbi Otsani di kpayi mbon yɔ ka ba mbi ani.

⁴⁶ Inggisɛ onyi kpaa di Otsani ye ba, li ongwu nkyɛ mbi Imgasho ne ta, li ongwu yuon di Otsɔn aali.

⁴⁷ N nya ema otsitsi, inggisɛ nnoyeyɛ dze yi oshishe gyegwu.

⁴⁸ Ani li ungwogye mgbi oshishe.

⁴⁹ Emi otsikyema gye imana mi imbe okplagada ungwogye nkyɛ esho ba ese nani, nghaduu kpaa a kwulu.

⁵⁰ Kpaa ungwogye nkyɛ esho ba ese dze mmɛnɛni, ngwi inggisɛ ka gye di kwulu wuba.

⁵¹ Ani li ungwogye mgbi oshishe nkyɛ esho ba ese. Inggisɛ ta ngye ungwogye ne o ka dze oshishe gyegwu, ungwogye ne li ikpewo mgbi ani ongwu ani ka kye nu mi ikye oshishe mgbi ese.>>

⁵² Ne emi ijuda ntona wita otangwɛ yi ewoma mi itɔdze ngwi iYesu gbɔ nani, gbɛɛ, <<Kyɔsinɛ

ngwi inggise nε ka kye ikpewo mgban nu eyi gye?
 >>

⁵³ IYesu nya ma gbεε, <<N nya ema otsitsi se ni ema gye ikpewo mgbi Ongwε Inggise di wa eyi mgban bayo, ema dze yi oshishe mbi ema ba.

⁵⁴ Ali inggise ngye ikpewo mgbi ani diye wa eyi mgbi ani dze yi oshishe igyegwu, ani dika kyilen mi ikwu mi egbe ongwi olele.

⁵⁵ Ikyesine, ikpewo mgbi ani li ungwogye otsitsi, eyi mgbi ani di li ungwɔ owawa otsitsi.

⁵⁶ Inggise ta ngye ikpewo mgbi ani di wa eyi mgbi ani wodzε mbi ani, ani kpaa wodzε mbon.

⁵⁷ Yeye dafi Otsani ndze oshishe dɔ ani esɔ mani, ani di dze oshishe li ikye Otsani nani, nghane inggise ngye di wa mbi ani yo, ka dze oshishe ikye ani.

⁵⁸ Nene li ungwogye nkyε esho ba ese mani, emi otsikyema gye imana nghaduu a kwulu, kpaa inggise nbyi ewon enbwa yi ungwogye ngwi ani kye nu ne, ka dze oshishe gyegwu.>>

⁵⁹ IYesu gbɔdze nε mi onɔ ngwi o le tsungwɔ mi ozu okwakye mgbi emi iJuda mi iKapenahun mani.

Engwafɔ mgbi iYesu kwuba dzatan

⁶⁰ Ngwi a fwo odzε nε nghane, engwafɔ mgbi iYesu kwuba gbεε, <<Otsootso nε fyumfye, li emε ka gbelan?>>

⁶¹ IYesu ye dafi engwafɔɔn tole ndandu mi odzε nenι, o si byi ma gbεε, <<Odzε nε nu ema ka dzani taa?

⁶² Kini ema di Ongwε Inggise ye lu esho mi imbe ngwi o teyi dze ma ema ka gbɔsinε?

63 Onodzi mgbi Imgbasho li nu oshishe; mfye mgbi inggisɛ owamye dze yi oyabɔ ba duudu. Elodzɛ ngwi ani gbɔ nya ema ntone li onodzi, a di li oshishe kpaa.

64 Nghaduu ema angbeka to ma ngwu noyeyɛ ba.>> Ikyesine iYesu teyi ye mi owita-wita ama ngwu noyeyɛ ba mi idzidzɛ ema, yi ongwu nka wa kyen gya mani.

65 O kiyayi gbɛɛ, <<Li ungewɔ ngwi ani nya ema gbɛɛ inggisɛ onyi kpaa ka ba mbi ani ba se Otsani nun ofe ma aani.>>

66 Wita mi onɔ na emi ongwafɔɔn kwuba kyata iyikpa di kyedɔn wuba.

67 Nghane iYesu byi engwafɔ mgban iwyodefa ntona gbɛɛ, <<Ema kpaa i mina ema odzata anii? >>

68 ISaimɔn iPyita nu uka gbɛɛ, <<Otsɛ li mbi eme eyi ka kɛ? Abu dze yi elodzɛ mgbi oshishe oyegwu.

69 Eyi noyeyɛ di ye gbɛɛ abu li iKrestu, ongwɛ Imgbasho oshishe.>>

70 Ne iYesu gbɛɛ, <<Ani sadu ema nighi iwyodefa baa? Nghaduu onyi mbi ema li olodu!>>

71 (O gbɔdze mgbi iJuda ongwɛ Iskarɔti, ikyesine ngwi o li onyi mbi engwafɔɔn ne kpaa, o ka wa kye ongwu gya.)

7

Emi ongwunɔ iYesu nun oyeyɛ ba

1 Ngwi ungewɔne wa nyɛ nɛ, iYesu kaka iJudia ba kpaa lu le kyikyɛ mi iGalalia, ikyekyɛ ama ogbe emi iJuda teyi le pita ofe okyelun oshishe.

² Nghaduu ngwi oga iTabenako mgbi emi iJuda wa dze kwækwe nε,

³ emi ongwunc iYesu nyan gbεε, <*I wogyc ngwi abu ka dzata imbe ne lu ijudia adzi ni emi ongwafc abu nu ma di ungwoc ama okwulewo ngwi abu li kyoc ntoneni.*

⁴ Inggise nmina gbεε ni inggise yon, li kyungwoc mi odaada ba. Ngwi abu le kyungwoc ntone wa nε, kye ewabu tso ni εse di.>>

⁵ Lubana emi ongwuncn kpaa nun oyεye ba.

⁶ Ikyenghane iYesu nya ma gbεε, <*<Ono mgbi ani yεye ma gyoc waba; mbi ema yc alonc duu le yεye.*

⁷ εse ka di ema tanyi ba, kpaa ani yc i din tanyi, ikyekye ani kyoc obwendc gbεε ungwoc ngwi o le kyoc li ibwubwe.

⁸ Ema ke oga na. Ani le ke oga ne waba ikyekye ono mgbi ani yεye ma gyoc waba.>>

⁹ Ngwi iYesu gbcdze ne nε, o tila dze iGalalia.

¹⁰ Nghaduukpaa, ngwi emi ongwuncn lu oga neman, ongwu kpaa wa ke. O ke mi ododa ba, kpaa mi odaada.

¹¹ Mi oga na ma, emi iJuda tole ndinan dile byita gbεε, <*O kɔ?>>*

¹² Ibyi inggise ntona tole ndandu kpatsc mi ikye mgbi iYesu, angbeka gbεε, <*O li inggise osuse.>>* Angbeka nu uka gbεε, <*Ei o le kpagya inggise wo.>>*

¹³ Nghaduu inggise gbcdze mgban mi ododa ba ikyekye a le mio emi iJuda.

iYesu tsungwoc mi oga

14 Ono ngwi oga to idzidze ma se, iYesu wa ke ozu okwukwo osunu Imgbasho mi ijerosalin ka wita ungwɔ otsootso.

15 I kwulu emi ijuda ntona ewo man a byita gbεε, <<Kyɔsinε ngwi inggise ne ye ungwɔ kpakpa, ma ngwi inggise onyi kpaa tson ba?>>

16 IYesu nu uka gbεε, <<Otsootso ne li mgbi ani ba. Kyε mbi Ongwu ndɔ ani esɔ mani.

17 Ali inggise ngwu i minan okyɔ itukwu mgbi Imgbasho ka fya oye kana otsootso ne kyε mbi Imgbasho naadi li mgbi ikyibani.

18 Inggise nli gbɔdze mgbi ibɔn li kyɔ ngha ikye otu mmwe mgbi ewon, kpaa inggise nkyidɔ mi ikye mmwe mgbi ongwu ndɔn esɔ ma yo li inggise oyεye; atsika onyi dzε mi odze mgban ba.

19 IMose nose kye ola nu ema baa? Nghaduu inggise mgbi ema onyonyi kpaa kyɔ mi ele ba. Kyɔne ngwi ema le fya ongwɔ ani?>>

20 Inggise ntona gbεε, <<Ese dɔ abu ikye. Li eme le fya ongwɔ abu?>>

21 IYesu nya ma gbεε, <<Ani kyungwɔ okwulewo onyi kpata, man i kwulu ema duu ewo.

22 Nghaduu, iMose nu ema ola okyiikye (kpaa li mbi iMose ngwi ola na tɔ ba, li mbi emi otsikyema), ema li kye ongwε ikyε mi egbe otonyewo.

23 Kini a ka kye ongwε ikyε mi egbe otonyewo ikye ofoola mgbi iMose ba waali, kyɔsinε ngwi ema le kyitingga yi ani gbεε di ani ngyelu inggise olɔlɔ ootse mi egbe otonyewo?

24 Ka gbiikwɔ mi ungwɔ ngwi ema di ma kyoon ba, gbiikwɔ mi ungwɔ nli emyεemyε mani.>>

Li iKrestu ma dεεn?

²⁵ Mi ono na ma inggise angbeka mi ijerosalin wita obyi ewoma gbεε, <<Nene li ongyulɔ ngwu a le fya ongwɔn ma lo?

²⁶ O dzε mmene, le gbɔdze mi ododa ma a le kwondu won ba, ama ogbe eyi teyi difwi gbεε o li iKrestu ma waa?

²⁷ Kpaa eyi ye imbe ngwi inggise ne tɔkye; ono ngwi iKrestu ma wa ba yɔ, inggise onyi ka ye imbe ngwi o tɔkye ba.>>

²⁸ Ta ngwi iYesu kale tso mi ozu okwukwo osunu Imgasho nε, o gbɔ mi ela okwukwo gbεε, <<Eεn, ema ye ani, ema di ye imbe ngwi ani kye mani. Ani dzε mmene ikyibani ba, ongwu ndɔ ani esɔ ma li otsitsi. Ema yon ba,

²⁹ nghaduu ani yon ikyekye ani kye mbon o di dɔ ani esɔ.>>

³⁰ Ne a fya obwan, kpaa inggise onyi yagba okye abɔ gbon ba ikyekye ono mgban gyɔ waba.

³¹ Inggise kwuba mi ifu ibyi kye oyεye onuunu mgbi ama byi mbon kpɔɔ. A gbεε, <<Ni iKrestu ma wa ba yɔ, o ka kyɔ ambe ama nghao kwulewo ngħha inggise nεε?>>

³² Dafi emi iFarasi fwo ibyi inggise tole ndandu mi ungewɔ ntone mi ikpewo iYesu nε, engyukwo ama ofife bεyi emi iFarasi dɔ ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgasho mi ijerosalin gbεε nu ma ka bwa iYesu.

³³ IYesu gbεε, <<Ani ka dzε yi ema ongwɔn gwee ta, man N ka ye lu mbi Ongwu ndɔ ani esɔ mani.

³⁴ Ema ka pita ani, kpaa ema ka tu ani ba; imbe ngwi ani dzε kpaa ema ka kε gbe ba.>>

³⁵ Emi ijuda ntona gbɔ yi ewoma gbɛɛ, <<Li mi ole ngwi inggisɛ nɛ weka olu ngwi eyi ka din ba? O ka lu imbe ngwi emideyi ganya to mi idzidzɛ emi iGriki ma, dika tso emi iGrikii?

³⁶ Oweka mgban sine ngwi o gbɛɛ, <Ema ka pita ani, kpaa ema ka tu ani ba, ma imbe ngwi ani dzɛ ema dika ba gbe ba>?>>

³⁷ Mi egbe ongwi olele bεyi egbe ingblimɔ mi oga na ma iYesu dzekunto, di gbɔ mi ela okwukwo gbɛɛ, <<Ni ekweni kwu inggisɛ yo, non ba wa wa mbi ani.

³⁸ Ali inggisɛ nnu ani oyεye dafi Afε gbɔ ma, ifogbe mgbi eni oshishe ka fe tɔ mbon.>>

³⁹ Mi odzɛ nɛ iYesu kye inɛ byi Onodzi Osaan ngwi ama nnu ongwu oyεye ka wa gbe mani. Nghataa ba onɔ na a kye Onodzi ma nu waba, ikyekyε iYesu kaka okwɔkwɔ oshewo mgban ma waba.

⁴⁰ Onɔ ngwi ibyi inggisɛ ntona fwo odzɛ ngwi o gbɔ nɛ angbeka gbɛɛ, <<Otsitsi-otsitsi, inggisɛ nɛ li Oyegbɔ mani.>>

⁴¹ Angbeka gbɛɛ, <<O li iKrestu mani.>>

Angbeka di byita gbɛɛ, <<IKrestu ka tɔ mi iGalalia sine?

⁴² Afε gbɛɛ iKrestu ka tɔ mi etɔ mgbi iDevedi mi iBetlehɛn, ogalu ngwi iDevedi dze bawε?>>

⁴³ Itɔdzɛ neta inggisɛ ntone si gha ikye iYesu.

⁴⁴ Angbeka mina obwan, nghaduu inggisɛ onyi kye abɔ gbon ewo ba.

*Oyεye onuunu ba mgbi engyukwo
emi ijuda*

⁴⁵ Ongyeεengye yɔ ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgbasho mi ijerosalin yidɔ kɛ mbi engyukwo ama ofife yi emi iFarasi, a byi ama ongyoongyo ntona gbεε, <<Kyɔne ngwi ema kye iYesu ba mmene ba?>>

⁴⁶ Ama ongyoongyo ntona nu uka gbεε, <<Ingise onyonyi yama gbɔdze dafi ngwi inggise ne gbɔ ye ba.>>

⁴⁷ Emi iFarasi byi ma gbεε, <<Ema tso gbεε, ema kpaa o kpagya ema woo?>>

⁴⁸ <<Ama ogbe inggise teyi hona emi iFarasi onyi nun oyeyε yee?

⁴⁹ Ei! Kpaa ibyi inggise ama n ye unkonyi mi ola mgbi iMose ba ntonε, ikamba dzε ikye ma.>>

⁵⁰ INikodemus, nteyi kɛ mbi iYesu, di li onyi mboma ma byita gbεε,

⁵¹ <<Ola mgbi eyi noofe gbεε ni eyi fwo mbi inggise ba ta ngwɔn ikwɔɔ?>>

⁵² A si nun uka gbεε, <<Abu kpaa kye iGalaliaa? Tsεwε mi ele, ta abu ka difwi gbεε oyegbɔ li tɔ mi iGalalia ba.>>

[

⁵³ Ta ali inggise duu lu ude mgban.]

8

Onyyaa ngwu a bwan mi amah

[¹ Ta iYesu lu Unggwɔ Olivi.

² Tegblifan mi egbegbe ototu ne, o diyε lu ozu okwukwo osunu Imgbasho mi ijerosalin nani, inggise duu kwakye kpaklili won, man o si sisε otso ma.

³ Etsetse mgbì ola mgbì iMose bëyi emi iFarasi kye ongyaa ngwu a bwan mi amah ba. A non dze kunto mi iné ibyi ntona

⁴ si nya iYesu gbèè, <<Otsetse, a bwa ongyaa nè le kyo amah.

⁵ Mi ola ma iMose nu eyi ofe otsèngwò itò ongyaa nè mi akwutse, ma abu gbò dikyè?>>

⁶ A tole byun ita nè ikye okyan ukya di tu itòdze okye abò byi ele.

Kpaa iYesu klèse wita olò ungwò mi ese mi ongwufabò mgban.

⁷ Dafi a kiyayi obyun ita nè, o kyile ikye esho si nya ma gbèè, <<Ni inggise onyi mi idzidze ema kyungwò obube ye bayò, otsungwò no li ababò otsan ikwutse.>>

⁸ O diye klèse wita olò ungwò mi ese.

⁹ Mi odze nè, ama nfwo ma wita olu onyonyi, ama nli engyükwo ma teyi, nghataa wa sisi iYesu yi ongyaa na ka kwuzunto mi imbe nani.

¹⁰ IYesu kyile ikye esho byi ongyaa na gbèè, <<Ongyaa, a kò? Inggise onyi kpaa sisi onu abu obube wulo?>>

¹¹ O gbèè, <<Onyi kpaa ba, ongyukwo.>>

IYesu si gbèè, <<Ngyese, ani kpaa nu abu obube ba. Lu kpaa ka kyo alobube wuba.>>*]

IYesu li osa mgbì ese

¹² IYesu di gbòdze yi inggise ntoneni, o gbèè, <<Ani li osa mgbì ese. Ali inggise nkyedò ani yò o ka yama kyikye mi iifu ba, kpaa o ka dzè yi osa mgbì oshishe.>>

* **8:11 8:11** Olòòò emi tugbe angbeka sulu ambulu nè ba: 7:53--8:11.

¹³ Emi iFarasi si kwun shanye gbεε, <<Abu kwudze mmene le kyɔ ewabu obwende; obwende mgbi abu wuuta ba.>>

¹⁴ IYesu si nya ma gbεε, <<Ni Ani kyɔ ewani obwende kpaa, obwende mgbi Ani wuuta, ikyekye Ani ye imbe ngwi Ani tɔkye beyi imbe ngwi Ani le ke mani. Nghaduu ema dze yi ozoyeye mi imbe ngwi Ani tɔkye hona le ke ba.

¹⁵ Ema li fwikwɔ mi odzeedze mgbi inggise owamye; kpaa Ani li fwo inggise onyi ikwɔ ba.

¹⁶ Ma ni ani gbiikwɔ yo, ikwɔ ogbɔɔgbɔ mgbi ani ka li ayin, ikyesine ani dze yuen ba. Ani dze yi Otsani, ongwu ndɔ ani esɔ mani.

¹⁷ Mi ola mgbi ema ma a lɔ gbεε obwende mgbi inggise efa li wuuta.

¹⁸ Ani li ongwu nkyɔ ewani obwende; obwende mgbi ani oka li Otsani, ongwu ndɔ ani esɔ mani.>>

¹⁹ A si byi iYesu gbεε, <<Otsabu kɔ?>>

IYesu nu ma uka gbεε, <<Ema ye ani hona Otsani ba. Ema ki ye ani yo, i kika ye Otsani kpaa.>>

²⁰ IYesu gbɔdze ntone mi onɔ ngwi o le tsungwɔ mi akangga ozu okwukwo osunu Imgbasho mi ijerosalin kwɛkwɛ yi imbe ngwi a li kye umba woke nani. Nghaduu inggise onyi bwan ba, ikyekye onɔ mgban gyɔ waba.

²¹ Akpe oka ne, iYesu di nya ma gbεε, <<Ani le lu, ma ema ka pita ani, i dika kwulu mi alobube mgbi ema. Imbe ngwi ani le lu ma, ema ka yagba ke ba.>>

²² Odze ne nu emi iJuda ntona byita gbεε, <<O ka ngwɔ ewoon? Li ungwɔ ma ngwi o gbεε, <Imbe ngwi ani le lu ma ema ka ba gbε ba daa>?>>

²³ Nghaduu iYesu kiyayi gbεε, <<Ema kye mi ese; ani kye mi esho. Ema li emi ese neni; ani li emi ese ne ba.

²⁴ Ani teyi nya ema gbεε ema ka kwulu mi ali ibwubwe mgbí ema; kini ema noyeyε gbεε ani li ongwu ani gbεε ani dzε ma bayε, ema ka kwulu otsitsi mi ali ibwubwe mgbí ema.>>

²⁵ A byun gbεε, <<Abu li emε?>>

iYesu nu uka gbεε, <<Ani li itε inggise ngwu ani teyi nya ema gbεε ani dzε mani.

²⁶ Ani dzε yi odzε kpakpa ofwo ema ikwɔ mi ele. Kpaa ongwu ndɔ ani esɔ ma li otsitsi, odzε ngwi ani fwo mbon ma n li kye nya εε. >>

²⁷ A yagba difwi gbεε o le nya ma odzε mgbí Otsɔn ba.

²⁸ Nghane iYesu nya ma gbεε, <<Onɔ ngwi ema kyile Ongwε Inggiε desho mata, ema ka ye gbεε Ani li inggise ngwu ani tso gbεε di Ani dzε mani. Ani dika kyc unkonyi mgbí ikyibani ba kpaa Ani li gbɔ ungwɔ ngwi Otsani tso Ani ma yεye.

²⁹ Ongwu ndɔ ani esɔ ma dzε yi ani; o dzata ani yuen ba, ikyesinε Ani li kyungwɔ nli kpan alonɔ duu. >>

³⁰ Ngwi o gbɔ elodzε ntonεnε, inggise kwuba nun oyεye.

Otsitsi ka shε abu adi ta

³¹ Mbi emi ijuda ama nnun oyεye ma, iYesu gbεε, <<Ni ema kwudzε mi otsootso mgbí ani yo, ema li ama okyedɔ ani yεye.

³² Ema ka ye otsitsi, ta otsitsi ka shε ema adi ta. >>

33 A nun uka gbεε, <<Eyi li etɔ̄ mgbì Abrahàn, eyi li ofyεε mgbì inggise onyi ye ba. Kyɔsinε ngwi abu dika gbεε a ka shε eyi adi ta?>>

34 IYesu gbεε, <<N nya ema otsitsi, inggise nle kyɔ alobube tayɔ li ofyεε mgbì alobube.

35 Ofyεε dze yi imbe igyegwu mi etɔ̄ ba, kpaa ongwε li mgbì etɔ̄ gyegwu.

36 Nghanε ni ongwε shε ema adi ta yo, ema ka shεta otsitsi.

37 Ani ye ema li etɔ̄ mgbì Abrahàn. Nghaduu ema wewo ongwɔ̄ ani, ikyekyε elodzε mgbì ani wodzε itukwu mbi ema ba.

38 Ani le nya ema ungwɔ̄ ngwi ani di mi inai Otsani, ema di li kyungwɔ̄ ngwi ema fwo mbi otsema mani.>>

39 A nyan gbεε, <<Abrahàn li otseyi.>>

IYesu gbεε, <<Ni ema ki li emi ongwε Abrahàn yo, ema kile kyungwɔ̄ ngwi Abrahàn kyɔ mani.

40 Ngwi i dze ne, ema weka ongwɔ̄ ani, ikyegbεε ani nya ema otsitsi ngwi ani fwo mbi Imgasho mani. Abrahàn kyɔ itɔ̄ ungwɔ̄ ntone ba.

41 Ema le kyungwɔ̄ ama ngwi otsema teyi kyɔn mani.>>

A gbεε, <<Eyi li ofyεε ba. Otsɔ̄ ngwi eyi dzeyan li Imgasho abuon.>>

Emi ongwε Owape olodu

42 IYesu nya ma gbεε, <<Ni Imgasho ki li Otsema yo, ani kika kpema itukwu, ikyesinε ani kye mbi Imgasho badzε mmene onene aani. Ani ba mgbì ikyibani ba; kpaa li ongwu dɔ̄ ani esɔ̄.

43 Kyɔsinε ngwi ema le difwi odzε ngwi ani le gbo ba? Li ikyegbεε ema le gbela odzε ngwi ani le gbo ba mani.

44 Ema li mgbi otsema, Olodu, di mina ema okyɔ owe ka mgbi otsema. O li inggisɛ ogbɔngwɔ inggisɛ mi owita-wita ma jo, o kwudzɛ mi otsitsi ba, bana otsitsi dze mbon ma ba. Mi onɔ ngwi o mwonya ma, o li gbɔdze mi odzɛedze mgban, bana o li inggisɛ omwonya di li otse mgbi onya omwaamwa.

45 Nghaduu ikyegbɛɛ ani nya ema otsitsi nɛ, ema nu ani oyeye ba!

46 Inggisɛ mgbi ema onyi ka yagba tso abɔ mi obube mgbi ani wɛ? Ni ani le nya ema otsitsi ma, i kyɔsinɛ ngwi ema nu ani oyeye ba?

47 Ongwu nli mgbi Imgasho li fwon. Itɔdzɛ ngwi ema li fwo ba ma li ikyegbɛɛ ema li mgbi Imgasho ba.>>

IYesu yi Abraham

48 A byi iYesu gbɛɛ, <<Eyi gbɔ ayin mi ogbɛɛ abu li inggisɛ iSamaria ese di dɔ abu ikye ba naadi?>>

49 IYesu gbɛɛ, <<Ese dɔ ani ikye ba, kpaa Ani nu Otsani mmwɛ nghaduu ema nu ani mmwɛ ba.

50 Ani le pita okwɔkwɔ mi ikye ewen ba; kpaa inggisɛ dzɛma ngwu pitan, di li ongwu li ongye ogbiikwɔ aali.

51 N nya ema otsitsi, kini inggisɛ ngyo elodzɛ mgbi ani yɔ, o ka di ikwongye inɛ ba.>>

52 Mi ikye odzɛ nɛ emi iJuda ntone kwulu ela gbeɛ, <<Onene eyi ye gbeɛ ese dɔ abu ikye otsitsi! Abraham kwulu, li ngha ngwi ama ogbeɛse kpaa kwulu aali, nghaduu abu gbeɛ ni inggisɛ ngyo elodzɛ mgbi abu yɔ, o ka di ikwongye inɛ ba.

⁵³ Abu shewo ngha otseyi Abrahan? O kwulu, li ngha ngwi ama ogbeεε kpaa kwulu aali. Abu tsεwε di abu li emε?>>

⁵⁴ IYesu nu uka gbeεε, <<Ni Ani nu ewani okwɔkwɔ yɔ, okwɔkwɔ mgbi ani na wuuta ba. Otsani, ongwu ema li gbeεε o li Imgbasho mgbi ema na, li ongwu nu ani okwɔkwɔ aali.

⁵⁵ Ema yen ba, kpaa Ani yen. Kini Ani gbeεε di Ani yen bayɔ, n ka li inggisε omwonya dafi ema mani, nghaduu Ani yen di ngyo elodzε mgban.

⁵⁶ Otsema Abrahan dze yi atsa mi εwe otseetse odi egbe obaaba mgbi ani; o di egbe na diyε dze yi atsa.>>

⁵⁷ Emi ijuda ntona nyan gbeεε, <<Abu me onova ngwusefa dɔn iwyο kpaa waba, ta abu di Abrahan ye!>>

⁵⁸ IYesu si gbeεε, <<Duuse nu ma mba Abrahan yɔ, ani ple dze!>>

⁵⁹ Mi itɔdze ne, a sa akwutse gbeεε a ka tsan, kpaa iYesu kye ewon da, wule tase dzata ikpesε mgbi ozu okwukwo osunu Imgbasho mi iJeros-alin nani.

9

IYesu kwulu inggisε nbine kye ifu inε

¹ Dafi iYesu kyikye le ke nɛta, o di ongyulɔ ongwu nbine kye ifu.

² Engwafɔɔn byun gbeεε, <<Otsetse, li emε kyo obube, inggisε ne naadi ama omban, ngwi a mban bine kye ifu?>>

³ Ne iYesu gbeεε, <<Li inggisε ne naadi ama omban kyo obube ba, kpaa ungvɔnε kyo ikyegbeε idɔ mgbi Imgbasho no tso ambe mi oshishe mgban.

⁴ Dafi ono ka desho ne, li kyemē ngwi eyi ka kyidō mgbī Ongwu ndō ani esō nani. Otu kyemā, ngwi inggisē onyi ka kyidō wuba.

⁵ Ngwi Ani ka dze ese ne ne, Ani li osa mgbī ese,>>

⁶ Ngwi o gbodzé ne ngha ne, o kyanggwō tokessé, o bwili ekyé mi anggwō si kye gyuwo ongyulō na iné. ⁷ O nyan gbēe, <<Lu, ka ngwuné mi uta mgbī iSilon>> (ita iyi ne gbēe deesō). Neta ongyulō na lu ka ngwuné, si ye luba ude le dine.

⁸ Ama nwatse ude dōn beyi ama nteyi li din le bibō ma byita gbēe, <<Nene li ongyulō nli teyi sō le bibō ne lo?>>

⁹ Angbeka gbogbēe, li ongwu.

Angbeka gbēe, <<Ei, o lun luulu ta.>>

Nghaduu ongwu abuon le kali-kali gbēe, <<Li ani ma aani.>>

¹⁰ Ne a byita gbēe, <<Kyōsinēse iné mgbī abu kwulu?>>

¹¹ O nya ma gbēe, <<Ongyulō ngwu a kwun di iYesu na bwili ekyé kye gyuwo ani iné. O nya ani gbēe ni ani lu iSilon ka ngwuné. Dafi ani lu ka ngwuné netaman, ani si dine.>>

¹² A byun gbēe, <<Inggisē ma kō?>>

O gbēe, <<Ani ye ba.>>

*Emi iFarasi kya mi odze iné
okwulu-kwulu nani*

¹³ A kye ongyulō nbine na ba mbi emi iFarasi.

¹⁴ Egbe ngwi iYesu bwili ekyé kwulu ongyulō na iné ma, li egbe otonyewo.

¹⁵ Nghane emi iFarasi kpaa di byun ita dafi i kyo se ngwi iné mgban kwulu mani. Inggisē na nu

uka gbεε, <<O bwili ekyε kye gyuwo ani inε, ani ka ngwune taman n sile di aani.>>

¹⁶ Emi iFarasi angbeka gbεε, <<Inggise ne kye mbi Imgasho ba, bana o wε egbe otoneyewo ba.>>

Nghaduu angbeka byita gbεε, <<Kyɔnεse inggise alobube ka kyɔ ambe okwulewo ngha?>>
Ikyenghane a si gheefa.

¹⁷ Mi ongyεεngye ma a diye kyata byi inggise obine na gbεε, <<Abu ma, o gbɔsine ikpewon? Li inε mgbi abu ngwi o kwulu.>>

Inggise na nu uka gbεε, <<O li oyegbɔ.>>

¹⁸ Emi ijuda noyεε gbεε di inggise na teyi bine se inε wa kwulu lon ba, mbise ngwi a dεsɔ mbi ama omban.

¹⁹ A byita gbεε, <<Nεnε li ongwε emaa? Li ongwu ema gbεε di a mban bine kye ifu ma dεen? Kyɔnεse ngwi o le di onεnε?>>

²⁰ Ama omban nu uka gbεε, <<Eyi ye o li ongwε eyi, eyi di ye o bine kye ifu.

²¹ Nghaduu eyi ye dafi i kyɔ se o le dine onεnε ba, naadi eyi ye inggise nkwlun inε ba. Byun na. O li ongbε wuba; o ka gbɔdze ikye ewon.>>

²² Ama omban gbɔdze ne ikyekyε a le mio emi ijuda, bana emi ijuda teyi bwalu ondu gbεε inggise ta nnoyεε gbεε iYesu li iKrestu yɔ, a ka dulun tɔ mi ozu okwakye mgbi emi ijuda.

²³ Li ikyengha ngwi ama omban gbɔgbεε, <<O li ongbε wuba; byun na aali.>>

²⁴ Akpe ongwu fan, a kwu inggise nteyi bine kye ifu na ela. A gbεε, <<Kye oshewo nu Imgasho, eyi ye inggise ne li inggise alobube.>>

²⁵ O si nu uka gbεε, <<Kini o li inggise alobube hona o li inggise alobube ba kpaa, ani ye ba.

Ungwɔ onyi ngwi ani ye yɔ. Ani teyi binε, kpaa onenε ani le di!>>

²⁶ Nghane a byun gbεε, <<O kyɔsinε yi abu? O kwulu abu inε sine?>>

²⁷ O gbεε, <<Ani teyi nya ema kpaa ema gadɔ ba. Li alungwɔ mina ema odi fwo? Ema mina oyεε engwafɔɔn naadi?>>

²⁸ Ta a wulun ito di gbεε, <<Abu li ongwafɔ mgbì inggise neni! Eyi yɔ, eyi li engwafɔ mgbì iMose!

²⁹ Eyi ye gbεε Imgasho gbɔdzε yi iMose, kpaa inggise ne yɔ, eyi yama ye imbe ngwi o tɔkyε kpaa ba.>>

³⁰ Ongyulɔ na nu uka gbεε, <<Ungwɔnε li ungwɔ okwulewo! Dafi ema ye imbe ngwi o tɔkyε ba, kpaa o kwulu ani inε neni.

³¹ Eyi ye dafi Imgasho li fwo odzε mgbì emi ali ibwubwe ba mani. O li fwo odzε mgbì inggise oyεye ongwu nle kyɔ owe ka mgban.

³² Kye onɔ ngwi a ta εεε nghataa ba oneneni, inggise onyi kpaa fwo gbεε a kwulu inggise ongwu nbine kye ifu inε ye ba.

³³ Ongyulɔ ne ki kye mbi Imgasho bayɔ, o ki kyɔ unkonyi gbe ba.>>

³⁴ Mi elodzε ne a nu uka gbεε, <<A mba abu yi alobube kye ifu; kyɔnese ngwi abu le tso eyi!>> Man a tsamun tase.

Inε obu mi onodzi

³⁵ IYesu si fwo dafi a tsamun tase mani, ngwi o wa tun ne, o gbεε, <<Abu noyεye mbi Ongwε Inggise joo?>>

³⁶ Ongyulɔ na byita gbεε, <<O li emε, ongyukwo? Nya ani zukwu ni ani wa nun oyεye.>>

³⁷ IYesu si gbεε, <<Onεnε abu din; mi otsitsi, li ongwu nle gbcdε yi abu nεni.>>

³⁸ Ongyulɔ na gbɔgbεε, <<Otse, ani noyεyε,>> man o sunun.

³⁹ IYesu gbεε, <<Ani ba εε nε ikye ikwɔ ogbɔɔgbɔ, ikyegbεε obine non di, ama ntole di ma nu ma yεε obine.>>

⁴⁰ Emi iFarasi angbeka nto yan ma fwon le gbɔ ngha nεta, a byun gbεε, <<Ekyεgbɔɔ? Eyi kpaa binεε?>>

⁴¹ Ne iYesu gbεε, <<Kini ema li obine yɔ, ema ki gye obube mi alobube ba; kpaa onεnε ngwi ema le tso gbεε ema le dine nε, alobube mgbi ema ka dzε yi ema.

10

Inggise ongyo mmala osuse

¹ <<Mi otsitsi-otsitsi yɔ, n le nya ema, inggise ongwu nkaka mi onufoka mgbi ifatoba mmala ba, kpaa ka tɔ kaka mi ofe angbeka yɔ, o li emumyi beyi inggise ofofe.

² Nghaduu inggise nkaka mi onufe li inggise ongyo mmala.

³ Inggise ongyoongyo li kwulu onufoka, mmala li fwo ela mgban. O li kwu mmala mgban ela mi iyι, di li gbe ma tase.

⁴ Mi onɔ ngwi o gbe ama nli mgban tsatsa tase ma, o li teyi ofe, man mmala mgban di li kyεdɔn, ikyekyε a ye ela mgban.

⁵ Kpaa a ka yama kyεdɔ ingyoga ba; otsitsi, a ka tsinyan ikyesinε a yagba difwi ela mgbi ingyoga ba.>>

6 IYesu gbɔ itaodze neni, kpaa ungwɔ ngwi o le nya ma gbosa lo ma ba.

7 Nghane iYesu diye gbɔgbɛɛ, <<N le nya ema otsitsi, ani li onufoka mgbi mmala.

8 Ama nteyi ani ba duu li emumyi bɛyi ama ofofɛ, nghaduu mmala fwo ma ba.

9 Ani li onufɛ; ali inggise nkaka nyɛ mbi ani yo, o ka watɔ. O ka kaka tasse, di tu ungwogye.

10 Emumyi li ba ikye owa yi di ngwɔ diye dzili; ani ba gbeɛ nu ma tu oshishe, di tuun dzii.

11 <<Ani li inggise ongyo mmala osuse mani. Inggise ongyo mmala osuse li kye oshishe mgban lasɛ ikye mmala mgban.

12 Inggise ngwu a kyon idɔ ongyo mmala yo, mmala li mgban ba. Nghane onɔ ngwi o di idukwlebe kye le ba ma, o li dzata mmala ntona tsinya lu. Ta idukwlebe li ba wa kwu mmala di ganya ma.

13 Inggise na tsinya ikyekye o li inggise ngwu a kyen kyekye idɔ ta unkonyi won yi mmala ntona ba.

14 <<Ani li inggise ongyo ifyungwɔ osuse; ani ye mmala mgbi ani, mmala mgbi ani kpaa ye ani.

15 Dafi Otsani ye Ani, Ani kpaa di ye Otsani mani, Ani di kye oshishe mgbi Ani nu mi ikye mmala.

16 Ani dzɛ yi mmala angbeka ama nwoto ifatoba yi ama ntone ba. Ama kpaa li kyɛme ngwi ani ka gbe ma ba. Ama kpaa ka fwo ela mgbi ani dikɛ yɛɛ obyi ifyungwɔ onyi yi inggise ongyo ifyungwɔ onyi.

¹⁷ Itɔdze ngwi Ani kpa Otsani itukwu yo, li ikyegbeε Ani kye oshishe mgbi Ani nu, ikye odi yidɔ kyi kyel.

¹⁸ Inggise onyi kpaa ka yagba gbε Ani oshishe ba, Ani ka kye nu abuani. Ani dze yi mfye okye nu di dze yi mfye okyi kyelu. Ola ne Ani gbε mbi Otsani.>>

¹⁹ Mi ikye elodze ntonε, emi ijuda di dze yi ogbua-gbua yi ewoma.

²⁰ Ama kwuba gbεε, <<Ese dɔn ikye o dile wede. Kyɔne ngwi eyi le gadɔ mbon?>>

²¹ Nghaduu angbeka gbεε, <<Elodze ntonε li mgbi inggise ngwu ese dɔn ikye ba. Emεε ka yagba kwulu obine inε gbεε?>>

Emi ijuda fwa iYesu

²² Li onɔ oga owe-wε mgbi okye ozu okwukwo osunu Imgbasho mi ijerosalin dubɔ Imgbasho. Li mi onɔ ofu,

²³ ne iYesu le kyikye mi akangga ozu okwukwo osunu Imgbasho mi ijerosalin, mi iwulu onufozu mgbi iSolomu nani.

²⁴ Emi ijuda kwakye kpakεkε won, le gbεε, <<Ka kye onɔ sine ngwi abu kale tsili-tsili eyi ngha? Kini abu li iKrestu ma yo, nya eyi mi ododa.>>

²⁵ IYesu gbεε, <<Ani nya ema, kpaa ema noyεyε ba. Ungwɔ ama okwulewo ngwi Ani kyɔ mi iyi mgbi Otsani ne, gbo odzeedze mgbi ani,

²⁶ nghaduu ema noyεyε ba ikyekye ema li mmala mgbi ani ba.

²⁷ Mmala mgbi ani li fwo ela mgbi ani; ani ye ma, a di li kyεdɔ ani.

²⁸ Ani nu ma oshishe gyegwu, a dika dzili wuba; inggise onyi kpaa dika lafwa ma mi abɔ̄ mgbi ani ba.

²⁹ Otsani, nkye ma dɔ̄ ani ubɔ̄ ma, shewo ngha ali inggise duu; inggise onyi kpaa ka lafwa ma mi abɔ̄ mgbi Otsani ba.

³⁰ Ani yi Otsani eyi li onyi.>>

³¹ Emi ijuda di kye akwutse gbεε a ka tsan,

³² nghaduu iYesu gbεε, <<Ani tso ema ungwɔ̄ okwulewo ama nshewo kwuba mbi Otsani. Li ikye ole mi efu ngwi ema ka tse ani akwutse?>>

³³ Emi ijuda gbεε, <<Eyi le tss abu akwutse mi ikye ungwɔ̄ ntone onyi kpaa ba, li mi ikye ito ofya Imgasho, ikyesine abu nli inggise owamye ne, le tso gbεε abu li Imgasho.>>

³⁴ IYesu si nya ma gbεε, <<A lɔ̄ mi ola mgbi ema gbεε, <Ani gbεε ema li emi imgasho baa?>

³⁵ Ki non kwu ma di emi imgasho ma, li mbi ele ngwi elodze Imgasho ba, ngwi Afε ka yagba nyinε ba.

³⁶ Ongwu Otsɔn dulu-dulu dafi li mgban abuon di kye dɛsɔ̄ ba eṣe ne maye? Kyɔsinε ngwi ema dulu ongwufabɔ̄ mbi Ani gbεε Ani le fyito ikyekye ani gbεε, <Ani li Ongwe Imgasho>?

³⁷ Ni Ani le kyidɔ̄ mgbi Otsani bayɔ̄, ka nu ani oyeyε ba na.

³⁸ Kpaa ni ani le kyɔ yɔ, ni ema nu ani oyeyε ba kpaa, nu idɔ̄ okwulewo ntona oyeyε na, ikye ni ema ye diyε difwi dafi Otsani dzε mbi ani, ani kpaa di dzε mbi Otsani mani.>>

³⁹ A di fya obwan, nghaduu o dzidzε tɔ̄ mi abɔ̄ ma lu.

⁴⁰ Ta iYesu yidɔ foyombo ijordan lu imbe ngwi ijɔn teyi le kyc iBatisima ababɔ mani. O ka dzekɛ ele.

⁴¹ Inggise di ba mbon kpakpa. A gbeε, <<ijɔn kyc ambe okwulewo onyi ba, kpaa alungwɔ ngwi ijɔn gbɔ mi ikye ongyulɔ ne duu li otsitsi.>>

⁴² Inggise kwuba si nu iYesu oyeyɛ mi imbe nani.

11

Ikwu iLadzaru

¹ Onenɛ inggise ngwu a li kwun di iLadzaru dotse. O kye mi iBetani, mi agwɔ mgbi iMeri beyi ongwunɔn iMata.

² IMeri ne, li ongwu ongwunɔn iLadzaru onenɛ ladze ese mi ootse aani, di li ongwu kpɔɔ ka wa kye engyie ogbungbɛ kyi iYesu afɔ di kye fɔlu mi otu mgban.

³ Nghane emi ongwunɔn engyaa deesɔ mbi iYesu gbeε, <<Otse, ongwu nkpaabu itukwu na dotse.>>

⁴ Mi onɔ ngwi iYesu fwo ungvɔne mata, o gbɔgbɛε, <<Ootse ne ka ngye mi ikwongye ba. Ei, li mi ikye okwɔkwɔ mgbi Imgasho adzi ni Ongwɛ Imgasho tu okwɔkwɔ mi ele.>>

⁵ IYesu di iMata yi ongwunɔn ongwu ongyaa beyi iLadzaru kpan itukwu.

⁶ Nghaduu, ngwi o fwo gbeε iLadzaru dotse ne, o diyɛ dze imbe ngwi o dze na egbe efa kpɔɔ.

⁷ Ta o nya engwafɔɔn gbeε, <<Yidɔ ke iJudia na.>>

⁸ A gbεε, <<Otsetse, li enggeengga ngwi emi ijuda fya otse abu akwutse, nghane abu diye le ke imbe naa?>>

⁹ IYesu gbεε, <<Obyi li iwyodefa mi egbe baa? Inggise nkyikye mi ono ka tsiishi ba, ikyekye o li di osa ongwi ese neni.

¹⁰ Li mi ono ngwi o kyikye mi otu mata ngwi o li tsiishi, ikyekye osa dze ba.>>

¹¹ Ngwi o gbodze ne nye ne, o kiyayi onya ma gbεε, <<Okeyi iLadzaru nuna, kpaa n le ke ele oka kyilen una.>>

¹² Engwafɔɔn nu uka gbεε, <<Otse, ki non nuna yo, o ka tu iyu.>>

¹³ IYesu le gbodze ikwu mgbi iLadzaru, kpaa engwafɔɔn tsewε gbεε o le gbodze una onana mgbi atta neni.

¹⁴ Neta o si nya ma mi ododa gbεε, <<iLadzaru kwulu,

¹⁵ ma mi ikye mgbi ema yo, ani dze yi atsa dafi ngwi ani dze ele ba mani, ikyegbεε ni ema noyεε. Nghaduu i ke ka din na.>>

¹⁶ Ne iTɔmɔsu (ngwu a li kwun gbεε ongwε efa na), nya engwafɔ mgbi iYesu angbeka ntona gbεε, <<Ba ni eyi kpaa ke na, adzi ni eyi ka kwulu biyan.>>

IYesu gyila emi ongwunɔn engyaa

¹⁷ IYesu ka kaka, dafi a kye iLadzaru ndzi me egbe enε wa.

¹⁸ Okyεε mi iJerosalin ba iBetani sisi gwee omε imai efa,

¹⁹ emi ijuda kwuba di ba mbi iMata yi iMeri owa gyila ma mi ikwu ongwunɔ ma.

20 Ngwi iMata fwo dafi iYesu kye neta, o tase oka kpatsan, nghaduu iMeri tila dze ude.

21 IMata nya iYesu gbεε, <<Otse, ni abu ki dze mmene yɔ, ongwunani ki kwulu ba.

22 Nghaduu ani ye gbεε mi onene kpaa Imgasho ka kyc abu alungwɔ ngwi abu bɔ duu.>>

23 IYesu si nyan gbεε, <<Ongwunabu ka ye kyeεε.>>

24 IMata gbεε, <<Ani ye o ka ye kyeεε mi okyεε-kyεε mi ikwu mi egbe ongwi olele mani.>>

25 IYesu gbεε, <<Ani li okyεε-kyεε mi ikwu beyi oshishe. Inggise nnu ani oyεye yɔ, o ka dze oshishe, yeba non kwulu kpaa;

26 ma inggise ta ndze oshishe di nu ani oyεye ka kwulu ba. Abu noyεye mi odze ne we?>>

27 IMata nyan gbεε, <<Eεn, Otse, ani noyεye gbεε abu li iMedzaya, Ongwe Imgasho, ongwu nka ba eεe ne mani.>>

28 Ngwi o gbɔdze ne nyε mata, o yidɔ kwu ongwunɔn iMeri ela ke enggengga gbεε, <<Otsetse dze mmene ni, o le pita abu.>>

29 Ngwi iMeri fwo ungvɔne ne, o kyato vla ke mbi iYesu.

30 Mi onɔ na iYesu kaka ogalu na waba, kpaa o ka dze imbe ngwi iMata ka tun nani.

31 Ngwi emi iJuda ama nbato yi iMeri mi ude, le gyilan na, di dafi o kyato vla tase neta, a si kyedɔn, tsεwε gbεε o le lu endzi ka tsukwu mi ele.

32 Ngwi iMeri ka to imbe ngwi iYesu dze di din mata, o gbesε lanke iyayi di gbεε, <<Otse, ni abu ki dze mmene yɔ, ongwunani ki kwulu ba.>>

³³ Ngwi iYesu din le tsukwu, yi emi ijuda ama nbato yan ntona kpaa tole tsukwu ne, itukwu mu lon mi onodzi i di kakan ewo.

³⁴ O byita gbεε, <<Ema kyon da mi ole?>>

A gbεε, <<Ba wa di, Otsε.>>

³⁵ IYesu tsukwu.

³⁶ Ta emi ijuda gbɔgbεε, <<Di dafi o kpan itukwu maa!>>

³⁷ Nghaduu angbeka mi efu gbεε, <<Ongwu nkwalu obine inε ne kyɔne ngwi o kyi ndelu ikwu inggise ne wuba?>>

IYesu kyile iLadzaru mi ikwu

³⁸ Dafi itukwu nghao fu-fu lo iYesu ne, o ke endzi. Li endzi olo ngwi a di kye ikwutse tukwu ondufan.

³⁹ O gbεε, <<Mulu ikwutse neni.>>

IMata, ongwu ongwunɔn kwulu na gbεε, <<Kpaa, Otsε, mi onene o ka li odikyi, lubana o la endzi egbe enε waani.>>

⁴⁰ Neta iYesu gbεε, <<Ani teyi nya abu gbεε kini abu noyeyε yo, abu ka di okwɔkwɔ mgbi Imgasho baa?>>

⁴¹ Ta a kyi mulu ikwutse nani. Ne iYesu kyile inε esho, si gbεε, <<Otsani, Ani ta abu angba dafi abu fwo (ibɔ mgbi) ani wa mani.

⁴² Ani ye dafi abu li fwo (ibɔ mgbi) Ani alonɔ mani, kpaa n le gbɔdze ne mi ikye abɔ oyaaya mgbi inggise ama nkudze to mmene neni, ikye nu ma noyeyε gbεε di abu dɔ ani esɔ.>>

⁴³ Ngwi o gbɔdze ne mata, iYesu kwu ela ok-wukwo gbεε, <<iLadzaru, tase!>>

44 Inggise ikwukwo na si tase, yi ayangwuto ngwi a kye ndiwon afɔ yi abɔ, yi ongwi a kye bwan inε mani.

Man iYesu nya ma gbεε, <<Shelun angwuto ikwɔ na non lu.>>

A wibu ongwɔ iYesu

45 Ne emi ijuda ibyibyi ama nba angba ikwu mbi iMeri, di ungwɔ ngwi iYesu kyɔ nətaman, a nun oyeyε.

46 Nghaduu angbeka mi efu lu mbi emi iFarasi ka dakwɔ ungwɔ ngwi iYesu kyɔ mani.

47 Ne okwukwo inggisε ama ofife bεyi emi iFarasi kwu ela okwakye mgbi osccɔsɔ mgbi ama ogbiikwɔ.

A byita gbεε, <<Li alungwɔ ngwi eyi ka kyɔ? Inggise ne le kyɔ ambe ama okwulewo kwuba.

48 Kini eyi dzatan le kiyayi ngha yɔ, ali inggisε duu ka wa nun oyeyε, nghane emi iRoma ka ba wa kyi gbεlu imbe mgbi eyi bεyi εse mgbi eyi kpaa.>>

49 Ta onyi mi ifu ma, iyin di iKayafa, ongwu li okwukwo inggisε ofife mi onova nani, nya ma gbεε, <<Ema ye unkonyi ba duu!

50 Ema yama difwi gbεε i tatase ni inggisε onyi kwulu mi ikye ibyi inggisε ngha ogbεε ni εse mgbi eyi duu dzili ba.>>

51 Li mi owitukwu mgban ngwi o gbɔdzε ne ba, kpaa li dafi o li okwukwo inggisε ofife mi onova na mani, o gbɔ ela oyegbɔ gbεε iYesu ka kwulu mi ikye εse mgbi ijuda duu,

52 dika li ikye mgbi εse na ta ba kpaa ka li mi ikye engwe mgbi Imgasho ama nganya ntona mi oyile ma luba mbonyi di nu ma yεε onyi.

53 Nε i wita mi egbe na lu iyayi, a wibu ongwɔ iYesu.

54 Nghane iYesu di kyikye mi ododa mi idzidze emi ijuda wuba. Kpaa o lu ayese ndze kwɛkwɛ yi okwese, mi agwɔ ngwi a li kwun di iFren nani, ka dze efu yi engwafɔɔn.

55 Ngwi onɔ oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi ijuda dze kwɛkwɛ nε, inggisɛ kwuba le lu ijerosalin ikye oka fwɔ ewo duuse ni oga owe owatɔ-watɔ wa gyo.

56 A kale pita iYesu, dafi a kwudze to mi akangga ozu okwukwo osunu Imgasho mi ijerosalin nε, a le byi ewoma gbɛɛ, <<Ema le tsɛwɛ sine? O ka ba Oga ne ba naadi?>>

57 Nghaduu engyukwo ama ofife bεyi emi iFarasi teyi noola gbɛɛ kini inggisɛ ye imbe ngwi iYesu dze yɔ, non gbɔ adzi nu ma ka bwan.

12

A kye engyie kyi iYesu mi iBetani

1 Ngwi oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi ijuda sisi egbe egyin nε, iYesu si kaka iBetani, imbe ngwi iLadzaru ongwu iYesu kyilon mi ikwu dze nani.

2 A kɔ oga ongwi onɔdɛ ikye mmwɛ mgbi iYesu mi imbe nani. IMata gbe oga nu, iLadzaru kpaa sɔdze adinyatse ogye ungwogye yi iYesu.

3 Nε iMeri kyi kyelu ikpen engyie olɔlɔ ongwi fyunfummya saan kye tulu kyi iYesu afɔ. Di kyi fɔlu yi otu mgban, man mmgbɛ mgbi engyie na kyi gbεlu ozu sɔ.

4 Kpaa engwafɔ mgbi iYesu onyi, ijuda Iskarɔti ongwu nka wa kyon gya ma byita gbɛɛ,

5 <<Kyɔsinε ngwi a kye engyie nε gya kye awuya na gha emi adzε ba? I mε udza okpa idɔ onova olɔɔ. >>

6 O gbɔdze nε ikyegbεε di o kye emi adzε wuuta ba, kpaa li ikyegbεε o li emumyi; ngwi o li inggisε okye ashiko da nε, o li ya ewon abɔ mi ungwɔ ngwi a kye wokε ele mani.

7 IYesu gbεε, <<Dzanta kε. O kye engyie nε dzεkε mi ikye egbe owa ndzi ani.

8 Ema ka dze yi emi adzε mi idzidze ema alonɔ duu, kpaa ema ka dze yi ani alonɔ ba.>>

9 Ibyi inggisε emi ijuda difwi gbεε iYesu dze imbe nani man a ba, mi ikyon ta ba kpaa owa di iLadzaru, ongwu iYesu kyilon mi ikwongye nani.

10 Nε engyukwo ama ofife mgbi Imgasho dze yi oweka okyi ngwɔlū iLadzaru kpaa,

11 lubana mi ikye mgbi iLadzaru emi ijuda kwuba le dzata engyukwo mgbi ama yε nu iYesu oyεyε.

IYesu kaka mi oglijo

12 Tegblifan ibyi inggisε kpakpa ama nba oga owε owatɔ-watɔ mgbi emi ijuda fwo gbεε iYesu kye ofe dikye le ba ijerosalin nε,

13 a gbe abaade tase oka tun, le gbaakwɔ gbεε,
<<Osana!

Mse no bε Inggisε ngwu ba
mi iyi mgbi Otse ewo!

Mse no bε Utɔ mgbi emi Israi ewo!>>

14 IYesu tu ongwε itaklimyi dɔkε ele, dafi a teyi lɔ mi afe gbεε,

15 <<Ka mio ba na, engwengwengyaa mgbi iDzayɔn;
dii, utɔ mgbi abu kye aali,

o dɔdze ongwε itaklimyi.>>

¹⁶ Mi ababɔ ma engwafɔ mgban difwi ungwɔ ntone ba. Li onɔ ngwi a nu iYesu okwɔkwɔ nyɛ ma se, a kuma difwi gbɛɛ ungwɔ ngwi a kyɔn ntone, Afe ple lɔ dzɛ ese ikyon.

¹⁷ Ikyenghanε ibyi inggise ama nto yan mi onɔ ngwi o kwu iLadzaru ela tase mi endzi di kyilon mi ikwu ma, kiyayi okye elodze na gbɔfwɛ.

¹⁸ Ikyegbɛɛ inggise kwuba fwo ambe okwulewo ngwi o kyɔ nɛ, a tase oka tun.

¹⁹ Nɛ emi iFarasi gbɔ yi ewoma gbɛɛ, <<Dii, ungwɔnε le kye eyi kɛ mbeka ba. Di dafi ese duu kyɛdɔn mani!>>

iYesu gbɔdze ikwu ewon

²⁰ Emi iGriki angbeka kɛ oka sunu mi oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda nani.

²¹ A ba mbi iFyilipi, ongwu kye mi iBetsaida mi iGalalia na, yi imina. A gbɛɛ, <<Ongyukwo, i mina eyi odi iYesu.>>

²² iFyilipi si kɛ ka nya Andru; Andru yi iFyilipi diye lu ka nya iYesu.

²³ iYesu nu uka gbɛɛ, <<Obyi ngwi Ongwε Ing-gise ka gbe okwɔkwɔ ma gyɔ wa.

²⁴ N nya ema otsitsi, ni inenekwu ngwuta lake ese ma ni i bwa bayɔ, ka li inenɛ onyi kpɔɔ; kpaa non bwa yɔ, ka mba kwuba.

²⁵ Inggise ndi oshishe mgban kpan itukwu yɔ, oshishe na ka nyanya lon, kpaa ongwu ndi oshishe mgban tan anyi mi ese ne yɔ, ka kyon kaka oshishe ogyegwu.

²⁶ Ali inggise nkyc ani idɔ ka kyɛdɔ ani kyɛmɛ; imbe ngwi ani dze ma, ongbidɔ mgbi ani kpaa ka

dze ele. Otsani ka nu ongwu nli kyɔ ani idɔ ma mmwɛ.

²⁷ <<Onene itukwu mgbi Ani dze mi okakewo, ma li alungwɔ ngwi ani ka gbɔ? Nin gbɛɛ, <Otsani, dulu Ani tɔ mi obyi nɛɛ>? Ei, li mi itɔdze ne ye耶 ngwi Ani kaka obyi ne aani.

²⁸ Otsani, kye okwɔkwɔ nu iyi mgbi abu!>>
Ta ela tɔ mi esho gbɛɛ, <<N kye okwɔkwɔ nu mi ele wa, ma n dika nun okwɔkwɔ kpɔɔ.>>

²⁹ Ibyi inggise ama nto mmana ma fwo ungwɔ na di gbɛɛ akpala gbo; angbeka gbɛɛ ongyesɔ gbɔdze yan.

³⁰ IYesu gbɛɛ, <<Ela ne ba mi ikye mgbi ani ba, kpaa li mi ikye oyabɔ mgbi ema.

³¹ Onene li onɔ ngwi a ka gbɔ eɛɛ ne ikwɔ, li onene ngwi a ka lɔ ongwuuutɔ ongwu eɛɛ ne onya tɔ.

³² Nghaduu Ani, onɔ ngwi a wa kyile Ani esho mi eɛɛ ne yɔ, N ka kwo inggise duu ba mbi ani.>>

³³ O gbɔ ungwɔne ikye otso itɔ ikwu ngwi ongwu ka wa kwu mani.

³⁴ Ibyi inggise gbɛɛ, <<Eyi fwo mi Afɛ gbɛɛ iMedzaya ma ka dze gyegwu, ma kyɔne ngwi abu ka gbɛɛ, <A ka kye Ongwɛ Inggise lu esho kyɛmɛ>? Li eme li Ongwɛ Inggise ne?>>

³⁵ IYesu si nya ma gbɛɛ, <<Ema ka wa tu osa mi ongwɔnɔ mi iyayi. Kyikye mi onɔ ngwi ema ka dze yi osa nɛni, duuse ni otu wa to tu ema. Inggise nli kyikye mi iyifu li ye imbe ngwi o le ke ba.

³⁶ Ema noyeyɛ mi osa ngwi ema ka dzeyan nɛni, ikye ni ema wa yɛɛ emi ongwe osa.>> Ngwi o ngyɛlu odze ogbɔɔgbɔ mata, o si lu ka da.

Emi iJuda fwa onu iYesu oyeyɛ

³⁷ Ambé ama okwulewo ngwi iYesu kyc mi inai ma ne kpaa, a nun oyeyé ba.

³⁸ Ungwóne kyc ikye ombwumbwo elodzé mgbi oyegbó Adzaya ngbéé:

<<Otse, li eme noyeyé mi esó mgbi eyi,
di li eme ngwu mfye mgbi Otse
tso tó ododa mbon?>>

³⁹ Li mi itódzé ne ngwi a yagba noyeyé ba aali, ikyena, dafi Adzaya kpaa gbó mbeka ma gbeé:

⁴⁰ <<O tukwu ma iné di nu itukwu mgbi ama tiishu,
nghane a ka di mi iné mgbi ama wuba,
naadi difwi mi itukwu mgbi ama ba,
hona kyatitukwu ni ani bwe ma ba.>>

⁴¹ Adzaya gbódzé ne ikyekye o di okwókwó mgbi iYesu di gbódzé mi efu.

⁴² Nghaduu mi onó na kpoo angbeka kwuba mi idzidzé ama ogbe inggise teyi nun oyeyé. Kpaa mi ikye mgbi emi iFarasi a yama gbó oyeyé onuunu mgbi ama tase ese ba, ikyesiné a le mio gbeé a wa dulu ma tó mi ozu okwakye mgbi emi ijuda.

⁴³ Lubana a mina otséetse mgbi inggise ngha otséetse mgbi Imgbasho.

⁴⁴ IYesu gbó mi ela okwukwo gbeé, <<Ni inggise nu ani oyeyé yó, li ani ta ngwi o noyeyé ba, kpaa o nu ongwu ndó ani ese ma oyeyé.

⁴⁵ Inggise ndi ani yó, o di ongwu ndó ani ese mani.

⁴⁶ Ani ba ese ne dafi osa, ikyegbéé ali inggise ongwu nu ani oyeyé yó non ka dzé mi iifu ba.

⁴⁷ <<Mbi inggise ongwu nfwo elodzé mgbi ani kpaa ngyo ma bayó, ani gbón ikwó ba. Bana ani ba owa gbó ese ikwó ba, kpaa owa dulun tó.

48 Ikwɔ dzε mi ikye mgbi ongwu nfwa ani diye gbe elodzε mgbi ani ba mani; elodzε ngwi ani gbɔ na kpɔɔ ka ngwɔn ikwɔ mi egbe ongwi olele.

49 Bana ani le gbɔdze mgbi ikyibani ba, kpaa li Otsani ndɔ ani ese ma wo ani ola mi ungwɔ ngwi ani ka gbɔ yi itɔ ofe ngwi ani dika gbɔn mani.

50 Ani ye gbεε ola mgban li nu oshishe gyegwu. Nghane alungwɔ ngwi ani gbɔ yɔ le yεye yi ungwɔ ngwi Otsani nya ani gbεε ni ani gbɔ mani.>>

13

IYesu sa engwafɔɔn afɔ

1 Duuse nu ma wa gye oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda. IYesu ye dafi onɔ mgban ngye owa dzata ese ne ye lu mbi Otsɔn. Ngwi ama nli mgban kpan itukwu ka to ese ne ne, o si tso ma okpitukwu mgban ngye klekle.

2 Dafi a sɔ ungwogye ongwi onɔde neman, Olodu tu iJuda Iskarɔti ongwε iSaimɔn wo, owa kye iYesu gya.

3 IYesu ye dafi Otsɔn nun mfye mi alungwɔ duu mani, di ye dafi ongwu kye mbi Imgasho dile ye lu mbi Imgasho mani.

4 Ne o kyato mi ita ungwogye fwadulu angwuto ongwi ese kye oshata to oshi.

5 O kyi mwalu eni woke okye wita le sa emi ongwafɔɔn afɔ, yile oshata na fwɔ ma afɔ.

6 O wa to mbi iSaimɔn iPyita, ongwu nbyun gbεε, <<Otse, abu ka sa ani afɔɔ?>>

7 IYesu nu uka gbεε, <<Onεnε ema yama ye ungwɔ ngwi ani le kyo ne waba, kpaa ema ka wa ye mi iyayi.>>

8 IPyita gbɛɛ, <<Ei, o ka yama sa ani afɔ ba.>>

IYesu gbɛɛ, <<Kini ani sa abu afɔ bayɔ, abu wo ate yi ani ba.>>

9 ISaimɔn iPyita si gbɛɛ, <<Ngyɛse, Otse, no ka li afɔ ta ba, sa ani abɔ yi ikye kpaa!>>

10 IYesu nu uka gbɛɛ, <<Inggise nteyi shuwo yɔ i wogyo ngwi o ka saafɔ ta; ikyekyɛ ewo mgban duu teyi le saan wa. Ema le saan, kpaa li ema duu ba.>>

11 Bana iYesu ye otsungwɔn nka wa kye ongwu gya mani, li ngha ngwi o gbɛɛ li ema duu le saan ba aali.

12 Dafi o sa ma afɔ ngye nɛ, o yile angwuto wo yɛ luba imbe mgban. O si byi ma gbɛɛ, <<Ema difwi ungwɔ ngwi ani kyo yi ema nɛ wɛ?>>

13 <<Ema li kwu ani gbɛɛ, <*Otsetse*> yi <*Otse*> li ayin yeye, li ungwɔ ngwi ani dzɛ aali.

14 Onɛnɛ ngwi ani, Otse yi *Otsetse* mgbi ema, sa ema afɔ nɛ, ema kpaa ka yɛ sa ewema afɔ ngha.

15 N tso ema ambe ngha ikye ni ema kyo dafi ani kyo yi ema nɛni.

16 N nya ema otsitsi ongbidɔ yama dzɛ yi os-hewo ngha ongyukwo mgban ba, naadi ongyesɔ ngha ongwu ndɔn esɔ ma ba.

17 Ngwi ema ye ungwɔ ntone onɛnɛ nɛ, ema ka tu mse kini ema kyo ma yɔ.

IYesu ple gbɔ dafi a ka wa kye ongwu gya mani

18 <<N yama le gbɔ yi ema duu ba; n ye ama ani sadu mani. Nghaduu nɛnɛ li ikye ni ungwɔ ngwi a lɔ dzɛ Afe gbɛɛ: Ongwu nkye abɔ wo uga yi ani nɛ ka yile iga fyi yɛn na no mbwumbwo.

19 <<N le nya ema onené duuse no wa kyc, ikyegbëe no wa kyc yø ema ka noyeyë mi itç inggise ngwu Ani dzé mani.

20 N nya ema otsitsi, ali inggise ngbe inggise ngwu ani dɔn esɔ tayø gbe ani; ma inggise ta ongwu gbe Ani yø gbe ongwu ndɔ ani esɔ mani.>>

21 IYesu gbodze ne ngye man i kakan ewo mi onodzi ta o kyc obwende gbeë, <<N nya ema otsitsi, onyi mbi ema ka wa kye ani gya.>>

22 Engwafɔɔn ndine di ewoma, ikye ni ama difwi inggise ngwu o le gbodze na ikyen mani.

23 Oka mi idzidze ma, ongwafɔ nkpa iYesu itukwu, sɔ dɔn.

24 ISaimɔn iPyita kyc ongwu nkpa iYesu itukwu na abɔ gbeë, <<Byun li eme ngwi o le gbodze na yan.>>

25 O kye ewo ge iYesu kε, si byun gbeë, <<Otse li emeni lo?>>

26 IYesu nu uka gbeë, <<Li ongwu ani ka kye anggayë ibredi ne ba kye nun mani.>> Ne, o kye anggayë ibredi na ba, kye nu iJuda Iskarɔti, ongwë iSaimɔn nani.

27 Ntunto ngwi iJuda kye gbèlu ibredi neman, iSatan si kaka mbon.

IYesu nyan gbeë, <<Ungwɔ nwo abu owa kyc ma, kyɔn ple-ple tsatso!>>

28 Nghaduu inggise onyi mi ita ungwogye difwi ungwɔ nkyɔ se ngwi iYesu gbodze ne yan ma ba.

29 Dafi iJuda li utɔ igbe ne, angbeka tsewe gbeë iYesu le nyan gbeë no ka gya ungwɔ ngwi ama ka wa kyc aboyaaya ele mi oga owo owatɔ-watɔ mgbi emi iJuda, hona kye ungwɔ nu emi adze.

30 Labɔlabɔ ngwi ijuda kyi gbɛlu ibredi neta, o tɔ lu ese. Ma li mi otu.

*IYesu gbo dafi iPyita ka wa tangwɛ
ongwu mani*

31 Ngwi ijuda tɔ lu ne, iYesu gbɔgbɛɛ, <<Onene Ongwɛ Inggise tu okwɔkwɔ wa, Imgbasho kpaa tu okwɔkwɔ mbon.

32 Kini Imgbasho tu okwɔkwɔ mbon yo, Imgbasho ka nu Ongwɛ okwɔkwɔ mbi ewon, dika nu okwɔkwɔ ma akpony.

33 <<Engbe mgbi ani, ani ka dzɛ yi ema onɔ gblɔgɔdɔ wuba. Ema ka pita ani, dafi n nya emi ijuda ma n dile nya ema onene ngha yεye: Imbe ngwi ani le ke ma, ema ka ba gbe ba.

34 <<Ani le wo ema ola ofufe: Kpa ewema itukwu na. Dafi ema kpa ani itukwu ne, li ngha ema kpaa ka kpa ewema itukwu aali.

35 Ni ema le kyɔ ngha yo inggise duu ka ye gbɛɛ ema li engwafɔ mgbi ani.>>

36 ISaimɔn iPyita byun gbɛɛ, <<Otsɛ, li mi ole ngwi abu le ke?>>

IYesu gbɛɛ, <<Imbe ngwi ani le ke ma, ema ka kyedɔ onene gbe ba, nghaduu ema ka wa kyedɔ mi onɔ ongwi iyayi.>>

37 IPyita byita gbɛɛ, <<Otsɛ, kyɔsinɛ ngwi ani ka yagba kyedɔ abu onene gbe ba? Ani ka kye oshishe mgbi ani nu mi ikye abu.>>

38 IYesu si gbɛɛ, <<Mi odzimɔ abu ka kye oshishe mgbi abu nu mi ikye anii? N nya abu otsitsi, ogbigbi ka teela waba ta, abu ka tangwɛ ani akpe eta!

14

IYesu kwu engwafɔɔn ewe wo

¹ <<Ka nu itukwu kaka ema ewo ba. Nu Imgasho oyεye; di nu ani kpaa oyεye na;

² Mi uðe Otsen ozu kwuto; ki li ngha bayø, n ki nya ema. Ani le lu ele oka yile imbe mε ikye ema.

³ Ni Ani ka yile imbe mε ikye ema yo, n ka ye wa gbe ema ka dzε yi Ani adzi imbe ngwi Ani dzε ma ema kpaa ka dzε.

⁴ Ema ye ofε oke imbe ngwi ani le lu mani.>>

IYesu li ofε oke mbi Otsɔn

⁵ ITɔmɔsu nyan gbεε, <<Otsε, eyi ye imbe ngwi abu le ke ba, ma ka kyɔsinε eyi ka ye ofε?>>

⁶ IYesu nu uka gbεε, <<Ani li ofε yi otsitsi beyi oshishe. Inggise onyi ka yagba ke mbi Otsani ba se o ka nye mbi ani.

⁷ Ema ki ye ani saan yo, ema kika ye Otsani kpaa. Wita onεnε lu iyayi, ema yon di din waani.>>

⁸ IFyilipi gbεε, <<Otsε, tso eyi Otsabu mani ta sika gyɔlo eyi.>>

⁹ IYesu nyan gbεε, <<iFyilipi, ngwi Ani dzε yi ema onɔ gblɔgɔdɔ ne kpaa abu ye ani lo? Ali inggise ndi ani yo li Otsani ma ngwi o di. Kyɔsinε ngwi abu gbεε, <Tso eyi Otsani ma>

¹⁰ Abu noyεye dafi Ani dzε mbi Otsani, Otsani kpaa di dzε mbi ani baa? Elodzε ngwi Ani le nya ema ne li mgbi ani abuen ta ba. Kpaa li Otsani ndzε mbi ani ma, le kyidɔ mgban aani.

¹¹ Nu Ani oyεye dafi Ani gbεε Ani dzε mbi Otsani, Otsani kpaa di dzε mbi ani neni; hona ni

i nde sine-sine kpaa ema noyeyε mi ambe mgbι ungwɔ okwulewo ntoneni.

¹² N nya ema otsitsi, ali inggisε ndze yi oyeyε onuunu mbi ani ka kyungwɔ ama ngwi Ani teyi le kyo ntoneni. O ka kyungwɔ ama nngha ntone kpaa, ikyekyε n le lu mbi Otsani.

¹³ N ka kyo alungwɔ ngwi ema bɔ mi iyi mgbι ani duu, adzi ni Ongwε kye okwɔkwɔ nu Otsɔn.

¹⁴ Ema ka yagba bɔ alungwɔ duu mi iyi mgbι ani, n dika kyo ema ele.

IYesu zondu Onodzi Osaan

¹⁵ <<Kini ani kpa ema itukwu yɔ, ema ka ngyo ola ngwi Ani wo ema mani.

¹⁶ N dika bɔ Otsani, ta o ka nu ema Ongye okwu ema εwε wo oka, ongwu nka dze yi ema gyegwu mani,

¹⁷ Onodzi mgbι otsitsi nani. Εsε ka gban ba, ikyekyε o yon hona din kpaa ba. Nghaduu ema yon, lubana o dze yi ema dika wo mbi ema kpaa.

¹⁸ N ka dzata ema dafi ongwokwu ba; n ka yε ba mbi ema.

¹⁹ Mi ongwonɔ gwee εsε ka di ani wuba, kpaa ema yɔ ka di ani. Ikyesine Ani dze oshishe, ema kpaa ka dze oshishe.

²⁰ Mi egbe na ema ka wa difwi dafi ani dze mbi Otsani, ema wo mbi ani, ani di wo mbi ema mani.

²¹ Ali inggisε ndze yi ola mgbι ani di li ngyo ma yɔ, li ongwu ani kpan itukwu. Inggisε ani kpan itukwu yɔ o ka kpa Otsani itukwu, ani kpaa o dika kpa ani itukwu, n dika kye ewani tson.>>

22 Ta iJuda (li mgbi Iskarɔti na ba) gbɛɛ, <<Otsɛ, kyɔsinɛse ngwi abu witukwu okye ewabu tso eṣe ba ngwi li eyi ta?>>

23 IYesu nu uka gbɛɛ, <<Kini ani kpa inggisɛ itukwu yɔ, o ka kyɛdɔ otsootso mgbi ani. O dika kpa Otsani itukwu, eyi dika ba mbon wa dzeyan.

24 Inggisɛ ngwu ani kpan itukwu bayɔ, o ka kyɛdɔ otsootso mgbi ani ba. Elodzɛ ngwi ema li fwo ntone li mgbi ani ba; a li mgbi Otsani ndɔ ani eṣe mani.

25 <<Ani le nya ema ungwɔ ntone duu ngwi ani ka dze yi ema neni.

26 Kpaa Ongye okwewewo, Onodzi Osaan, ngwu Otsani ka kye dɛssɔ mi iyi mgbi ani na, ka tso ema ungwɔ duu diye wɛ ema alungwɔ ama ngwi ani teyi gbo nya ema duu.

27 N dzata iyu yi ema; n kye iyu mgbi ani nu ema. N kye nu ema dafi eṣe li nu ma ba. Ka nu itukwu sha ema anye ba dika tsimio ba na.

28 <<Ema fwo dafi ani gbɛɛ, <N le lu mbeka n dika ye ba mbi ema mani.> Ni ani kpa ema itukwu yɔ, ema ka tsatsa gbɛɛ Ani le lu mbi Otsani, lubana Otsani shewo ngha Ani.

29 N nya ema onene duuse no wa kyɔ, ikyegbɛɛ no wa kyɔ yɔ, ni ema noyeye mani.

30 N ka gbɔdze yi ema gblɔgɔdɔ wuba, lubana ongwuutɔ ongwi eṣe ne kyemá. O dze yi mfye mbi ani ba,

31 kpaa eṣe no ye kyemé gbɛɛ Otsani kpa ani itukwu, ani di li kyungwɔ ngwi Otsani wo ani ola ma ye耶.

<<Kyato; ni eyi lu dzata imbe ne na.

15

Ekwɔ eneekwɔ yi abɔ́n

¹ <<IYesu nya engwafɔɔn gbeεε: Ani li ekwɔ eneekwɔ otsitsi, Otsen li inggisε ogbinεbyi ekwɔ.

² O li kyi dzelu ali abɔ́ ndze mbi ani wa owawa ba ma ngwuta, kpaa o li kye gbɔ̄mbɔ̄ akyikyen mi abɔ́ ngwi wa owawa mani, ikye no kiyayi owa awawa kwuba.

³ Ema teyi le saan mi ikye elodze ngwi Ani plε gbo nya ema nani.

⁴ Kwudze mbi ani na, ta Ani kpaa ka kwudze mbi ema. Abɔ́ ka yagba wa owawa ikyibɔ̄n ba, sede o ka kwokyi mi iteekwɔ̄ kyεmε. Ema kpaa ka yagba wa owawa ba sede ni ema kwudze mbi ani.

⁵ Ani li ekwɔ eneekwɔ ema li abɔ́. Kini inggisε kwudze mbi ani yɔ̄, ani kpaa ka kwudze mbon, o ka wa awawa nghaabɔ̄ ogbugbe; ni li Ani bayɔ̄ ema ka kyo unkonyi gbe ba.

⁶ Ali inggisε nkudze mbi ani bayɔ̄, o dze dafi abekwɔ̄ ngwi a kyi fwɛlu ngwuta non ngwɔ̄ mani; itɔ̄ abekwɔ̄ ntona a li sa ma woke ola nu ma gyola.

⁷ Kini ema kwudze mbi ani elodze mgbi ani kpaa di dze mbi ema yɔ̄, ema ka bɔ̄ alungwɔ̄ ngwi ema mina duu a ka kye nu ema.

⁸ Ungwɔ̄nε li ikye onu Otsani okwɔ̄kwɔ̄, ogbeεε ni ema wa awawa nghaabɔ̄ ogbugbe, nu ma di difwi gbeε ema li engwafɔ̄ ani.

⁹ Dafi Ani kpa Otsani itukwu nε, li ngha ngwi ema kpa ani itukwu aali, onεnε kwudze mi okpitukwu mgbi ani na.

¹⁰ Kini ema ngyo ola mgben yɔ, ema ka kwudzε mi okpitukwu mgben, dafi ani kpaa ngyo ola mgbi Otsen di kwudzε mi okpitukwu mgban neni.

¹¹ Ani nya ema ungwɔne ikye ni atsa mgbi ani dzε mbi ema, adzi ni atsa mgbi ema mbwumbwo.

¹² Ola mgbi Ani ma li ongwu aani: Di ewema kpa eka itukwu dafi ema kpa Ani itukwu neni.

¹³ Inggise onyi dzε yi okpitukwu ngwi she ngha ongwunε ba, ogbεε inggise kye oshishe mgban lase mi ikye mgbi emi okaan.

¹⁴ Ema li emi okani kini ema ngyo ola ngwi ani wo ema yɔ.

¹⁵ Ani kwu ema gbεε engbidɔ wuba, ikyesinε ongbidɔ ye ungwɔ ngwi ongyukwo mgban li kyc ba. Nghanε, n kwu ema gbεε emi okani, bana alungwɔ ngwi ani kpayi mbi Otsani duu ani nu ema ye.

¹⁶ Li ema dulu Ani ba, kpaa Ani dulu ema di wo ema idɔ gbεε ni ema lu ka wa owawa nka li gyegwu. Ta Otsani ka nu ema alungwɔ ngwi ema pita mi iyi mgbi ani duu.

¹⁷ Nene li ola ngwi ani wo ema: Di eka kpa eka itukwu na.

Ese di engwafɔ tanyi

¹⁸ <<Kini ese di ema tanyi yɔ, wε gbεε i tsekise di ani tanyi.

¹⁹ Kini ema li mgbi ese yɔ, ema kika kpan dafi ema li mgban mani. Dafi i dzε nghanε, ema li mgbi ese ne ba, kpaa ani dulu ema tɔ mi ese. Li ikyengha ngwi ese di ema tanyi aali.

²⁰ Wε odzε ngwi ani tsekise gbɔ yi ema gbεε: <Ongbidɔ onyi shewo ngha ongyukwo mgban ba

nani.> Kini a gbɔ ani odzɛ ewo yɔ, a dika gbɔ ema kpaa ngha. Kini a sunu otsootso mgbi ani, a ka sunu otsootso mgbi ema kpaa.

²¹ A ka kyc yi ema mi itɔ ofe ne mi ikye iyi mgbi ani, ikyesine a ye Ongwu ndɔ ani esɔ ma ba.

²² Ni ani ki teyi ba wa gbɔdze yi ama bayɔ, a kika dze yi obube mi alobube mgbi ama ba. Nghaduu onenɛ ne ema ka yagba natsondu mi obube mgbi ema wuba.

²³ Inggise ongwu ndi ani kyili di Otsani kpaa kyili.

²⁴ Ni ani ki kyc mi idzidze mgbi ama ungwɔ ngwi inggisɛ oka teyi kyc mi idzidze mgbi ama ye bayɔ, a kika dze yi obube mi alobube mgbi ama ba. Kpaa onenɛ a di ungwɔ ama okwulewo ntone duu, nghaduu kpaa a di ani kyili yi Otsani duu.

²⁵ Nghaduu nene li ombwumbwo ungwɔ ngwi a lɔ mi Ola mgbi ama gbɛɛ: <A di ani kyili mi itɔdze ba nani.>

²⁶ <<Ni ongye Okwewewo, Onodzi mgbi otsitsi ntɔkye mbi Otsani ongwu ani ka wa dɔn esɔ mbi ema ma, wa ba yɔ, o ka kyc obwende mi ikye ani.

²⁷ Li kyɛmɛ ema kpaa ka kyc obwende, ikyesine ema dze yi ani kyɛ mi owita-wita.

16

¹ <<Ungwɔ ntone duu Ani tsekise nya ema ikyegbɛɛ ni ema ka boofe ba.

² A ka wa dulu ema tɔ mi ozu okwakye mgbi emi ijuda; mi otsitsi, onɔ kyɛma ngwi ali inggisɛ ngwu ngwɔ ema duu ka tsɛwɛ gbɛɛ ongwu le kyc Imgasho idɔ.

³ A ka kyo ito ungwɔ ntonen ikyesine, a ye Otsani hona ani ba.

⁴ Ani tsekise nya ema ungwɔ ntonen ikyegbɛɛ ni onɔ ma wa gyɔ ema ka we gbeɛ ani tsekise kwo ema adɔ. Ani nya ema ungwɔne mi ababɔ ma ba, ikyekyɛ ani ka dzɛ yi ema.

Idɔ mgbi Onodzi Osaan

⁵ <<Onen Ani le lu mbi ongwu ndɔ ani esɔ mani, nghaduu onyi mbi ema kpaa byi ani ita gbeɛ, <Li mi ole ngwi abu le lu baa?>

⁶ Ikyegbɛɛ Ani nya ema ungwɔ ntonen ne, ema yɛɛ elela.

⁷ Nghaduu Ani le nya ema otsitsi: Li mi abɔ oyaaya mgbi ema ngwi Ani le lu dzɛ ema ta aani. Sede Ani ka lu dzɛ ema ta bayɔ, Ongye okwewewo na ka ba mbi ema ba; Kpaa kini Ani lu, Ani ka dɔnsɔ mbi ema.

⁸ Non wa ba yɔ, o ka fwo esɛ ikwɔ mi ikye alobube yi osaan:

⁹ mi aye mgbi obube yɔ, li ikyegbɛɛ a nu ani oyeyɛ ba;

¹⁰ mi aye mgbi osaan yɔ, li mi ikyegbɛɛ Ani le lu mbi Otsani, mi imbe ngwi ema ka di ani alonɔ-alonɔ wuba;

¹¹ mi aye mgbi ikwɔ ogbɔɔgbɔ yɔ, li ikyegbɛɛ ongwuuutɔ mgbi esɛ ne, a tsekise gbɔn ikwɔ.

¹² <<Ani ka dzɛ yi odze kpakpa ogbɔ yi ema, nghaduu i mbwo nyɛsɛ ngwi ema ka difwi ngye oneneni.

¹³ Kpaa onɔ ngwi ongwu, Onodzi mgbi otsitsi, wa ba yɔ, o ka ngyo ema kaka ali otsitsi duu. O ka gbɔdze mgbi ikyibɔn ba; o ka gbɔdze ngwi o

fwo ma kyoon ta, o dika nya ema ungwɔ nka kye iyayi mani.

¹⁴ O ka kye okwɔkwɔ ba mbi ani ikyekyε o ka kye odzε ngwi Ani gbɔ yilen nya ema.

¹⁵ Alungwɔ nli mgbi Otsani li mgbi ani. Li ikyengha ngwi ani gbεε Onodzi ka todulu mi ungwɔ nli ngwi ani kye nu di nu ema yon aali.

¹⁶ <<Mi ongwɔnɔ gwee ema ka wa di ani wuba, dika tunto bata ema dika wa di ani.>>

*Okakewo mgbi engwafɔ iYesu ka
yεε atsa*

¹⁷ Engwafɔ mgbi iYesu angbeka gbɔ yi ewoma gbεε, <<O kye inε byi sinε ngwi o gbεε, <Mi ongwɔnɔ gwee ema ka di ani wuba, dika tunto bata ema dika wa di ani,> <Ikyekyε ani le lu mbi Otsani>? >>

¹⁸ A kiyayi obyita gbεε, <<Ongwonɔ gwee ne ma, <tso sinε>? Eyi difwi odzε ngwi o le gbɔ ne ba.>>

¹⁹ Ngwi iYesu di gbεε i mina ma obyi ongwu ita mi odzε ne ne, o nya ma gbεε, <<Ema le byi ewema ita mi odzε ngwi Ani gbεε, <Mi ongwɔnɔ gwee ema ka wa di ani wuba, dika tunto bata ema dika wa di ani neε>?

²⁰ Ani nya ema otsitsi, ema ka wa tsukwu di kyelela nghaduu εε ka dzε yi atsa kwuba. Ema ka wa dzε mi okakewo, kpaa okakewo mgbi ema ka wa yεε atsa.

²¹ Ongyaa nle gblimba li dzε yi owulu-wulu kpakpa ikyekyε onɔ imba mgban gyɔ; kpaa mi onɔ ngwi o mbongwε yɔ, o li gblimɔ yi owulu-wulu nani ikyesinε atsa mgban li ogbεε ongwu mbimba mi εε nεni.

²² Li ngha ndzε yi ema aani: Onεnε li onɔ okakewo mgbi ema, kpaa Ani dika ye di ema ta ema ka dzε yi atsa, ma inggisε onyi kpaa ka gbεlu ema atsa na ba.

²³ Mi egbe na ema ka byi ani ita ungwɔ onyi kpaa wuba. N nya ema otsitsi, Otsani ka kye alungwɔ ngwi ema bɔ mi iyi mgbi ani duu nu ema.

²⁴ Nghataa ba onεnε kpaa ema bɔ unkonyi mi iyi mgbi ani waba. Bɔ na ta ema ka gbe, man ema ka dzε yi atsa kpakpa.

²⁵ <<Nghaduu ani teyi le gbɔdze yi ema mi itaodze, onɔ kyεma ngwi ani ka wa gbɔ itɔ ondudze ne yi ema wuba, kpaa n ka wa nya ema odze mgbi Otsani mi ododa.

²⁶ Mi egbe na ema ka bɔ mi iyi mgbi ani. Ani le gbeε n ka bɔ Otsani mi ikye ema ba.

²⁷ Ei, Otsani abuon di ema kpan itukwu ikyesine Ani kpa ema itukwu ema di noyεye gbeε Ani kye mbi Imgasho.

²⁸ Ani kye mbi Otsani di wa kaka εε neni; onεnε ani le dzata εε ne diye lu mbi Otsani.>>

²⁹ Ta engwafɔ iYesu gbeε, <<Onεnε abu le gbɔdze yi eyi gbosa di li mi itaodze wuba.

³⁰ Onεnε eyi di gbeε abu yengye alungwɔ duu di mina gbeε ni inggisε onyi kpaa no ka byi abu ita angbeka wuba. Ungwɔnε nu eyi noyεye gbeε abu kye mbi Imgasho.>>

³¹ IYesu nu ma uka gbeε, <<Ema noyεye onεnε?>>

³² Nghaduu onɔ kyεma, di li onɔ ma joani, onɔ ngwi a ka ganya ema, ali inggisε ka lu ude mgban. Ema ka dzata ani yuen. Kpaa Ani dzε yuen ba, lubana Otsani dzε yi ani.

³³ <<Ani teyi nya ema ungwā ntonε, ikyegbεε ni ema tu iyu ikpewo ani. Mi εεε ne ema ka dzε yi okakewo. Nghaduu bwalu itukwu na! Ani ngha εεε wa.>>

17

IYesu bibɔ mi ikye ewon

¹ Dafi iYesu gbɔdze ne ngye ne, o kyile inε esho si bibɔ gbeε:

<<Otsani, ono ma gyɔ wa. Kye Okwɔkwɔ nu ongwabu, adzi ni Ongwabu kpaa kye okwɔkwɔ nu abu.

² Bana abu teyi kye mfye nun mi ikye mgbi ali inggisε duu gbeε no kye oshishe gyegwu nu ama abu kye nun duu.

³ Ma li oshishe gyegwu aani: li onu ma ye abu, Imgbasho otsitsi yuon, bεyi iYesu iKrestu, ongwu abu dɔn εεε neni.

⁴ Ani kye okwɔkwɔ nu abu mi εεε mi ongyεlu idɔ ngwi abu kye nu ani gbeε ni ani kyɔ mani.

⁵ Ikyenghanε, Otsani, nu ani okwɔkwɔ mi inai abu okwɔkwɔ ngwi ani teyi dzεyan yi abu duuse εεε wa wita nani.>>

IYesu bibɔ mi ikye engwafɔɔn

⁶ <<Ani kye abu tso mbi ama abu kye nu ani mi εεε neni. A teyi li mgbi abu; abu kye ma nu ani a di ngyo elodze mgbi abu.

⁷ Onεε a ye gbeε ungwā ngwi Ani dzεyan duu kye mbi abu.

⁸ Lubana ani kye elodzε ngwi abu kye nu ani ma nu ma a di kyi gbɛlu. A ye saan gbɛɛ ani kye mbi abu, a di noyeyɛ gbɛɛ abu dɔ ani esɔ.

⁹ Ani bibɔ mi ikye ma. Ani le bibɔ mi ikye mgbi eṣe ba, kpaa li mi ikye mgbi ama ngwu abu teyi gbe ma nu ani, ikyesinɛ a li mgbi abu.

¹⁰ Alungwɔ ani dzeyan duu li mgbi abu, alungwɔ abu di dzeyan duu li mgbi ani. Ani di tu okwɔkwɔ ikpewo ma.

¹¹ Ani ka dzε eṣe ne wuba, kpaa ama ka to eṣe neni, ani kyɛma le lu mbi abu. Otsani Osaan, ngyo ma mi mfye mgbi iyi mgbi abu, iyi ngwi abu kye nu ani ikye nu ma yee onyi dafi eyi kpaa li onyi neni.

¹² Mi onɔ ngwi ani ka dzε yi ama ma, ani ngyo ma di kye ma dzε saan mi iyi ngwi abu kye nu ani. Onyi kpaa byulu ba sede li onyi ongwu dzε mi ikye odzili-dzili, ikyegbɛɛ ni elodzε mgbi Afɛ mbwumbwo nani.>>

¹³ <<Ani kyɛma le ba mbi abu oneneni, ng-haduu ani gbɔ ungwɔ ntone ngwi ani ka dzε eṣe neni, ikyegbɛɛ nu ma tu atsa kpakpa dafi ani kpaa tu neni.

¹⁴ Ani teyi kye elodzε mgbi abu nu ma wa, kpaa eṣe di ma kyili, ikyekyɛ a li mgbi eṣe ne wuba dafi ani kpaa li mgbi eṣe ne ba neni.

¹⁵ Ibjɔ mgbi ani li ikyegbɛɛ ni abu kye gbelu ma mi eṣe ne ba, kpaa li ikyegbɛɛ ni abu ngyo ma mi abɔ emi obube.

¹⁶ A li mgbi eṣe ne ba, dafi ani kpaa li mgbi eṣe ne ba neni.

¹⁷ Kye ma kyi salu mi otsitsi mgbi abu; elodzε mgbi abu li otsitsi.

¹⁸ Dafi abu dɔ ani esɔ ba εse ne ne, ani kpaa dɔ ma esɔ mi εse.

¹⁹ Mi ikye mgbi ama ani kye ewani kyi salu, adzi ni a kyi salu ma saan.>>

IYesu bibɔ ikye ama onoyεyε duu

²⁰ <<Ibɔ mgbi ani li ikye ma yuoma ba. Ani bibɔ ikye ama nka wa noyεyε mbi ani mi esɔ mgbi ama ogbɔɔgbɔ kpaa,

²¹ gbεε ama duu nu ma wa yεε onyi, Otsani, dafi abu dze mbi ani ngwi ani kpaa dze mbi abu neni. Ni ama kpaa dze mbi eyi ikye ni εse noyεyε gbεε abu dɔ ani esɔ.

²² Ani kye okwɔkwɔ ngwi abu kye nu ani ma nu ma wa, ikyegbεε nu ma li onyi, dafi eyi kpaa li onyi neni:

²³ Ani wo mboma abu di wo mbi ani. Ni a gbe ma duu kwakye yεε ondonyi onu εse ye gbεε abu dɔ ani esɔ, a di kpa abu itukwu yεyε dafi ani kpa abu itukwu neni.>>

²⁴ <<Otsani, ani mina gbεε ama ngwu abu kye nu ani ma nu ma dze yi ani mi imbe ngwi ani dze mani, odi di okwɔkwɔ mgbi ani, okwɔkwɔ ngwi abu kye nu ani ikyesine ani kpa abu itukwu duuse ni abu ta εse nani.>>

²⁵ <<Otsani Osaan, dafi εse ye abu ba ne kpaa, ani ye abu, ma engwafɔ ntone ye dafi abu dɔ ani esɔ.

²⁶ Ani teyi kye abu tso ma, dika kiyayi ole kye abu tso ikyegbεε okpitukwu mgbi abu mbi ani no dze mboma ani abuen kpaa dika dze mboma.>>

1 Ono ngwi iYesu bibo ngye ne, ongwu yi engwafcon fa ufe mgbi iKidron. Mi oyombo na okwo ekwo dze, a si kaka efu.

2 IJuda, nkyon gya na, ye imbe nani, ikyesine iYesu li teyi kwakye mi imbe na alono yi engwafcon.

3 IJuda si ba okwo ekwo nani, o gbe obyi oblakwutse mgbi emi iRoma beyi ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgbasho angbeka nkye mbi engyukwo ama ofife beyi emi iFarasi teyi. A gbe ola byi yi okyiika.

4 Ngwi iYesu teyi ye alungwo nka wa kyon ne, o tase ka byi ma gbey, <<Li eme ngwi ema le pitan? >>

5 A nu uka gbey, <<iYesu ongwi iNadzareti.>>

iYesu gbey, <<Li ani ma aani.>> (iJuda ongwu nkyon gya na, kwudze mmana yi ama.)

6 Ono ngwi iYesu gbey, <<Li ani ma aani,>> neta a yeyikpa zudzwoke ese.

7 O diye byi ma gbey, <<Li eme ngwi ema le pitan?>>

A di gbey, <<iYesu ongwi iNadzareti.>>

8 iYesu gbey, <<N teyi nya ema gbey li ani ma aani. Kini ema le pita ani yo, ni inggise ntone lu na.>>

9 Ungwone kyo ikyegbey elodze ngwi o teyi gbo ma no mbwumbwo: <<Ani nu onyi kpaa byulu mi ama ngwu abu gbe nu ani ntone ba.>>

10 Ne iSaimon iPyita, ongwu ndze yi okwusunkli na, kye ngwalu kye kwadze ado abugye mgbi ongbidz mgbi okwukwo inggise ofife. (Ongbidz na iyin di iMalku.)

¹¹ Nghaduu iYesu wo iPyita ola gbɛɛ, <<Yile okwusunkli mgbi abu woke ifwɛ. Nin ka wa ibwɛ ngwi Otsani kye nu ani nɛ baa?>>

A kye iYesu ke mbi Anna

¹² Obyi oblakwutse yi ongyukwo mgbi ama beyi ama ongyo ozu okwukwo osunu Imgasho bwalu iYesu. A bwan adi,

¹³ si kyon ke mbi Anna ababɔ, ongwu li otsowa iKayafa, nli okwukwo inggise ofife mi onova na mani.

¹⁴ IKayafa li ongwu teyi wɛ emi iJuda εwɛ gbɛɛ i tatase gbɛɛ ni inggise onyi kwulu mi ikye ibyi inggise mani.

IPyita tangwɛ iYesu akpe ongwi ababɔ

¹⁵ ISaimɔn iPyita yi ongwafɔ oka kyedɔ iYesu. Ikyekye ongwafɔ nɛ okwukwo inggise ofife na yon, nghane o kaka yi iYesu mi idzidze ude mgbi okwukwo inggise ofife nani,

¹⁶ kpaa iPyita yɔ kwudze onufoka mi esɛ. Ta ongwafɔ oka, ngwu okwukwo inggise ofife yon na, ye wa gbɔdze yi ongwongyaa ndze ondu idɔ mi onufoka, man o kye iPyita kaka idzidze.

¹⁷ Ongwongyaa mi onufɛ na byi iPyita gbɛɛ, <<Abu kpaa li onyi mi engwafɔ mgban lɔ?>>

O gbɛɛ, <<Li Ani ba.>>

¹⁸ Onɔ ma ofu le yi, nɛ engbidɔ beyi ama ongyoongyo kwudze kpakɛke wo ola ngwi a kye wo le wɛ mani. IPyita kpaa kwudze le wola yi ama.

Okwukwo inggise ofife byi iYesu ita

¹⁹ Nghane, okwukwo inggise ofife na byi iYesu ita mi odze mgbi engwafɔɔn beyi otsootso mgban.

20 IYesu nu uka gbεε, <<Ani gbɔdze nya εε mi ododa, n li tso alonɔ mi ozu okwakye mgbi emi iJuda hona mi ozu okwukwo osunu Imgasho mi iJerosalin, imbe ngwi emi iJuda duu li kwakye nani. N gbɔdze onyi mi odaada ba.

21 Kyɔsinεse ngwi abu le byi ani ita? Byi ama nfwo ani mani. Otsitsi a ye ungwɔ ngwi ani gbɔ.>>

22 Mi onɔ ngwi iYesu gbɔdze ne ma, onyi mbi ama ongyoongyo ndze kwεkwε yan ma tan afe mi inε. O byita gbεε, <<Li ngha ngwi a li nu okwukwo inggisε ofife uka daa?>>

23 IYesu gbεε, <<Kini ani gbɔ ungwɔ nli ayin bayɔ, tso ani obwendε mi ungwɔ nli obube mani. Kpaa kini ani gbɔ otsitsi ma, kyɔnε ngwi abu ta ani afe?>>

24 Neta Anna si kyon dεsɔ, yi adi mi abɔ, lu mbi iKayafa, okwukwo inggisε ofife nani.

IPyita tangwε iYesu akpe ongwu fan yi ongwu ta

25 Dafi iSaimɔn iPyita ka kwudze le wola ne, a di byun gbεε, <<Abu li onyi mi engwafɔɔn wε?>>

O tangwε gbεε, <<Li ani ba.>>

26 Nghaduu onyi mbi ama ongyoongyo mgbi okwukwo inggisε ofife na, ongwu nli odo yi ongyulɔ ngwu iPyita teyi dzan adɔ na, fwa ikwangha yi iPyita gbεε, <<Ani di abu yi iYesu mi okwɔ baa?>>

27 IPyita di tangwε, labɔlabɔ neta ogbigbi wita oteela.

IPlatu fwo iYesu ikwɔ

28 Ta emi iJuda kyelu iYesu mbi iKayafa lu opiikwɔ mgbi iGɔna inggisε iRoma. Onɔ na li

egbegbe ototu, mi ikye ofwa idza owa ndelu ma oga owe owato-wato mgbii emi ijuda ne, emi ijuda fwa okaka ude iGona.

²⁹ IPlatu tase ke mboma ka byita gbee, <<Li ali itodze ngwi ema kye le ba mi ikpewo ongyul ne? >>

³⁰ A nu uka gbee, <<Inggise ne ki kyungwo obube bayo, eyi ki kyon ba mbi abu ba.>>

³¹ IPlatu gbogbee, <<Nghane kyon abuema ka gbon ikwo mi ola mgbii ema na.>>

Emi ijuda fwa gbee, <<Ola nu eyi ofe ongwo inggise ba.>>

³² Ungwone kyo ikyegbey odze ngwi iYesu teyi gbo mi ito ikwu ngwi ongwu ka wa kwu ma no mbwumbwo.

³³ IPlatu si ye kaka ifoozu, kwu iYesu ela ba di byun gbey, <<Abu li utu mgbii emi ijudaa?>>

³⁴ IYesu byun gbey, <<Li ewe otseetse mgbii abu naadi inggise angbeka nya abu odze mi ikye ani? >>

³⁵ IPlatu gbey, <<Ani li emi ijudaa? Li emidabu yi engyukwo ama ofife mgbii abu kye abu ba mbi ani aani. Li alungwo abu kyo?>>

³⁶ IYesu gbey, <<Esuto mgbii ani li ongwi ese ne ba. Ki li ongwi ese ne yo, engbidu mgben kika gbliga ikye otukwu ofe onu emi ijuda bwa ani. Nghaduu esuto mgbii ani dze mbeka.>>

³⁷ IPlatu gbey, <<Ngyese, abu li utu!>>

IYesu nu uka gbey, <<O gbo ayin ogbey di ani li utu. Mi otsitsi yo, li itodze ne ngwi a mba ani, di li itodze ne ngwi ani ba ese neni, ikye okyo obwendu mi otsitsi nani. Ali inggise ndze mi agya mgbii otsitsi yo li fwo ani.>>

38 IPlatu byita gbεε, <<Li alungwɔ li otsitsi?>>
Mi odze ne o di tase ke mbi emi ijuda ka gbɔgbεε,
<<N tun yi obube ba.

39 Ema dze yi aleto mgbi ema onu ani dulu
inggise onyi mi obawi mi ono oga owe owatɔ-watɔ
mgbi emi ijuda nu ema. Ema mina gbεε ni ani
dulu utɔ mgbi emi ijudaa?>>

40 Nghaduu a wulu ela gbεε, <<Ei, no ka li
ongwu ba! Kye iBaraba nu eyi!>> Ono na iBaraba
wo abɔ mi ablodze.

19

A ngwɔ iYesu ikwɔ owa gbokwon

1 Ta iPlatu woola nu ma gbo iYesu onitse.

2 Ama oblakwutse ndi akata ato kye tukwun
ikye. A kye awulu omuma shinishini kye won

3 diyε ke mbon dudu-dudu, gbεε, <<Eyi ta abu
angba, utɔ mgbi emi ijuda!>> A dile tukwun afe
mi inε.

4 IPlatu di tase ba ese wa gbɔ yi emi ijuda gbεε,
<<Dii, ani kyon le ba ese mbi ema ni ema ye gbεε
ani tun yi obube mi elikwɔ ngwi ema kwun ne
ba.>>

5 Ngwi iYesu tase ba ese yi akata ato mi ikye bεyi
awulu omuma shinishini mi ewo ne, iPlatu nya
ma gbεε, <<Ongyulɔ ma dzε na!>>

6 Ple ngwi engyukwo ama ofife bεyi ama ongyo
ongyo mgbi ama din ne, a wulu gbεε, <<Gbok-
won mi ekwatsi! Gbokwon mi ekwatsi!>>

Nghaduu iPlatu gbεε, <<Ema kyon ka gbokwo
mi ekwatsi abuema na. Mbi ani yɔ, ani tu itɔdzε
mi elikwɔ mgban ba.>>

⁷ Emi ijuda biibε gbεε, <<Eyi dze yi ola, ma mi ola mgbi eyi mayɔ, o ka kwulu kyεmε, ikyena o kye ewon gbεε ongwu li Ongwε Imgbasho.>>

⁸ Ngwi iPlatu fwo ungwɔnε ne, i nghao kwulun ewo,

⁹ ta o diye kaka ifyude. O byi iYesu gbεε, <<Abu kye mi ole?>> Nghaduu iYesu kwondu won ba.

¹⁰ IPlatu gbεε, <<Abu fwa ogbɔdze yi anii? Abu difwi gbεε ani dze yi mfye odzata abu hona gbokwo abu mi ekwatsi baa?>>

¹¹ IYesu gbεε, <<Abu kika dze yi mfye mi ikye ani ba, ni a ki kye nu abu kye esho bayɔ. Ng-haduukpaa ongwu nkye ani nu mi abɔ mgbi emana, nghao kyc obube duu.>>

¹² Wita mi onɔ na lu iyayi, iPlatu fya odzata iYesu, kpaa emi ijuda kiyayi owulu gbεε, <<Kini abu dzata ongyulɔ ne lu yɔ, abu li oka iSidza wuba. Ali inggise nkye ewon gbεε ongwu li utɔ duu kye iga le fyεsε yi iSidza.>>

¹³ Ngwi iPlatu fwo odze ne ne, o ka kye iYesu luba ese man sɔkε itse ogbiikwɔ mi imbe ngwi a li kwun di Ikwutse (ngwi a li kwun mi ondudze Aramai gbεε iGabata nani).

¹⁴ Li mi egbe owewo mgbi oga owe owatɔ-watɔ mgbi emi ijuda, di li mi onɔ idzizude.

Ne iPlatu nya emi ijuda gbεε, <<Utɔ mgbi ema dzana.>>

¹⁵ Nghaduu a wulu gbεε, <<Kyon lu mmεnεni! Kyon lu mmεnεni! Gbokwon ngwɔn!>>

Ta iPlatu byita gbεε, <<Nin gbokwo utɔ mgbi ema mi ekwatsii?>>

Engyukwo ama ofife gbεε, <<Eyi dze yi utɔ oka ba li iSidza yuon.>>

16 Mi ongyeengye duu iPlatu kyon nu ma gbεε nu ma ka gbokwon mi ekwatsi.

A gbokwo iYesu

Man ama oblakwutse kye iYesu lu.

17 Ngwi o kye ekwatsi mgban nε, o lu imbe idingbo (ngwi a li kwun mi ondudze Aramai di iGogota nani).

18 Mi imbe nε a gbokwon yi inggisε efa, oka mi abugye yi oka mi abubε, iYesu wo idzidze.

19 IPlatu nu ma lɔ̄ ungwɔ̄ kye bεkε mi ekwatsi. I gbɔ̄gbεε: IYESU ONGWI INADZARETI, UTɔ̄ MGBI EMÌ IJUDA.

20 Emi ijuda kwuba gbɔ̄ ambe neni, bana imbe ngwi a gbokwo iYesu ma dzε kwεkwε yi igeli okwukwo, ambe na a lɔ̄n mi ondu Aramai, iLatin yi iGriki.

21 Engyukwo ama ofife mgbi emi ijuda fwa yi iPlatu gbεε, <<Ka lɔ̄ gbεε, <Utɔ̄ mgbi emi ijuda ba,> kpaa gbεε ongyulɔ̄ nε li kye ewon gbεε ongwu li utɔ̄ mgbi emi ijuda.>>

22 IPlatu gbεε, <<Ungwɔ̄ ngwi ani lɔ̄ yɔ̄, ani lɔ̄ setawaali.>>

23 Onɔ̄ ngwi ama oblakwutse gbokwo iYesu mi ekwatsi ngyε nε, a kyi gbelu angwuto mgban, kyi ghalu imbe enε, onyi mi ikye mgbi ali inggisε mgbi ama, i sisi awulu mgban. Angwuto nε dzε yi okwokyikwokyi ba, li ungwonyi kye esho lu ese.

24 Ama oblakwutse ntona gbɔ̄ yi ewoma gbεε, <<Eyi ka fawa angwuto nε ba, eyi ka gbo efa mi ele ni eyi ye inggisε nka li mgban.>>

Ungwɔ̄ne kyō ikye ombwumbwo ungwɔ̄ ntsekise dzε mi Afε gbεε,

<<A kye ghalu angwuto
mgbi ani nu ewoma
di gbo efa mi abu mgbi ani.>>

Li ungwɔ ngwi ama oblakwutse kyc aani.

²⁵ Onɔ iYesu kwudze kwɛkwɛ yi ekwatsi mgbi iYesu yi oshanɔn, yi iMeri owa iKlopa, bεyi iMeri iMagidalin.

²⁶ Dafi iYesu di onɔn mi imbe na, yi ongwafɔɔn ngwu kpan itukwu kwudze yan nε, iYesu nya onɔn gbεε, <<Ongyaa ongwabu dzana,>>

²⁷ o diye gbɔ yi ongwafɔɔn na gbεε, <<Onabu dzana.>> Wita mi onɔ na nghataa lu iyayi, ongwafɔɔn na kye iMeri lu ude mgban.

Ikwu iYesu

²⁸ Onɔ gwee nε, iYesu ye dafi alungwɔ duu ngyε, ma ikyegbεε ni ungwɔ ndze mi Afε mbwumbwo yɔ, O gbεε, <<ekweni kwin.>>

²⁹ Mi imbe na atankpε eneekwɔ ofyunfyummya ba dze ele, nghane a kye isoso tswokε ele, kye fakε anggekwɔ ihiso, kyilen be iYesu ke ikpondu.

³⁰ Ngwi iYesu wa duu nε, o gbεε, <<I ngyε wa.>>
Ta, o kye onbukwɔ ngwuta si yulu.

³¹ Ungwɔnε kyc mi obwi, tegblifan li egbe otonyewo mgbi emi ijuda. Ikyegbεε emi ijuda mina gbεε ni ikwɔ ntona fato ekwatsi mi egbe otonyewo ba nε, a ka bɔ iPlatu ofε gbεε nu ma gbikye ma afɔ di tashulu ikwɔ ntonani.

³² Ama oblakwutse ba wa gbikye afɔ efa mgbi inggisε ongwu ababɔ ngwu a kyon gbokwo mi ekwatsi yi iYesu dika gbikye mgbi oka nani.

33 Nghaduu ngwi a ba mbi iYesu ma, a difwi dafi o teyi kwulu wa ne, a gbikyen afɔ wuba.

34 Neta, inggise oblakwutse oka kye okpa kwo iYesu mi esa, ta eyi yi eni fe lon mi esa.

35 Inggise ndi ma kyɔ obwende, obwende mgban li otsitsi. O ye gbεε ongwu gbɔ otsitsi, di kyɔ obwende ikyegbεε ni ema kpaa ki noyεε.

36 Ungwɔ ntone kyɔ adzi ni ondu odzeedze ngwi Afε dze gbεε <<Akpukpu mgban onyi kpaa a ka gbikyen ba,>> na no mbwumbwo.

37 Dafi Afε oka di gbεε, <<A ka di ongwu a kwon okpa nani.>>

A ndzi iYesu

38 Onɔ gwee ne, ijose ongwi Arimatia wa bɔ iPlatu ikwɔ mgbi iYesu. Ijose kpaa li ongwafɔ mgbi iYesu, o wa bɔ mi odaada ikyekye o le mio emi ijuda. Dafi iPlatu nun ofe ne, o wa kyi kyelu ikwɔ mgbi iYesu lu.

39 O kye bεyi iNikodemu, ongyulɔ nteyi ke mbi iYesu mi otu nani. INikodemu ba yi ungwɔ ama ogbungbe kwuba ngwi a kye bwuo yi ewoma mε mlo dafi ngwuseta dɔn iwyoo diwyeda sini.

40 Ngwi a kyi kyelu ikwɔ mgbi iYesu ne, ama efa kye ikwɔ na ndi woke angwuto yi ungwɔ ama ogbungbe ntonani. A kyungwɔne dafi emi ijuda li ndzi inggise mi aletɔ mgbi ama mani.

41 Imbe ngwi a gbokwo iYesu mi ekwatsi na, li mi okwɔ, di li mi okwɔ na ngwi endzi ofufe dze ele, ongwi a ndzi inggise mi ele ye waba.

42 Ikyegbεε li egbe owewo mgbi emi ijuda mi ikye egbe otonyewo, endzi di dze kwεkwε ne, a kye iYesu ndzi mi ele.

20

Endzi nla ayayi

¹ Egbe Iladi mi egbegbe ototu ne, iMeri iMagidalin ke endzi ka di dafi ikwutse ngwi a kye tukwu ondendzi na a kye mulu. ² Ne o nyε yi onya ke mbi iSaimɔn iPyita bεyi ongwafɔ oka, ongwu nkpa iYesu itukwu nani, ka gbeε, <<A kyi dulu Otse iYesu mi endzi, ma eyi ye imbe ngwi a kyon ka lake ba.>>

³ Ta iPyita yi ongwafɔ na kyato olu imbe ngwi endzi dzε mani.

⁴ Ama efa le lu onyonya, kpaa ongwafɔ oka na tsinya ngha iPyita teyi ka to itendzi ababɔ.

⁵ O klesε wine mi ifun kpaa li angwuto ngwi a kye ndi wo iYesu mata ladzε ele, nghaduu o kaka ifun ba.

⁶ Ne iSaimɔn iPyita, ngwu kyan iyikpa ma, wa to si kaka lu ifendzi. O di angwuto ikwɔ ntona lato ifun,

⁷ bεyi ayangwuto ngwi a kye bwa iYesu ikye nani. Angwuto na fulu ewon, i lake idzidza yi ongwi a ndzin mi ele mani.

⁸ Ongyeεengye yo, ongwafɔ oka ongwu nteyi kaka itendzi ababɔ na kpaa, kaka ifun ka di si noyeε.

⁹ (Nghaduukpaa i gbosa lo ma mi odzε ngwi Afε gbeε iYesu ka kyεε mi ikwu na ba.)

iYesu mblegba tu iMeri iMagidalin

¹⁰ Ta engwafɔ ntona yidɔ lu ude mgbi ama,

¹¹ kpaa iMeri yo tila dzε itendzi le tsukwu. Dafi o le tsukwu ne, o klesε le wine mi ifendzi

12 man di engyesɔ n̩ghi efa wo angwuto onzundze, a sɔto imbe ngwi a teyi kye ikwɔ mgb̩ iYesu la mani, onyi mi ikye oka mi atafɔ.

13 A byun gb̩εε, <<Ongyaa, li ekye ngwi abu le tsukwu?>>

O gb̩εε, <<A kyi kyelu ikwɔ mgb̩ Otse iYesu mgb̩ ani lu, ma ani ye imbe ngwi a kyon ka lake ba.>>

14 Ngwi o gbɔdze n̩ne mata, o ndinε kpatsε man o di iYesu kwudze imbe nani, nghaduu o difwi gb̩εε li iYesu ba.

15 IYesu gb̩εε, <<Ongyaa, li ekye ngwi abu le tsukwu? Li eme ngwu abu le ndinan?>> Ongyaa na tsewε gb̩εε o li otsungwɔ okwɔ, o gb̩εε, <<Ongyukwo, kini abu kyon lu yo, nya ani imbe ngwi abu kyon lake mani nin nka kyi kye.>>

16 IYesu gb̩εε, <<IMeri!>>

O kyata inε byun man kwu ela okwukwo mi ondu Aramai gb̩εε, <<IRaboni!>> (Ngwi itan gb̩εε otsetse).

17 IYesu gb̩εε, <<Ka tsekwin ba, ikyesinε N yidɔ lu mbi Otsen waba. Nghaduukpaa lu ka nya emi ongwunani gb̩εε, <<Ani le yidɔ lu mbi Otsani bεyi Otsema, mbi Imgasho mgb̩ Ani yi Imgasho mgb̩ ema.>>

18 IMeri iMagidalin kye esɔ n̩ne lu mbi engwafɔɔn gb̩εε, <<Ani di Otse iYesu!>> O di nya ma gb̩εε o nya ongwu ungwɔ ntonεni.

IYesu mblegba tu engwafɔɔn

19 Mi onɔde mi egbe iLadi na, ngwi engwafɔɔn kwakye yi eka n̩ne, a kye ofe tukwu bana a le mio emi ijuda, iYesu ba wa kwudzeke idzidze mgb̩ ama si gb̩εε, <<Iyu no dze yi ema!>>

²⁰ Ngwi o gbɔ ungwɔnε nyε nε, o gbe abɔ tso ma bεyi esa. Engwafɔɔn tsatsa kwuba mi onɔ ngwi a di Otse iYesu mani.

²¹ IYesu di gbεε, <<Iyu non dzε yi ema! Dafi Otsani dɔ ani esɔ nε, ani kpaa le dɔ ema ngha.>>

²² Yi odzε na ta, o tufu ma wo si gbεε, <<Gbε Onodzi Osaan na.

²³ Kini ema dzata inggise yi ali ibwubwe mgban yo, a dzanta yan, kini ema dzatan bayɔ, a dzanta ba sewaali.>>

IYesu mblegba tu iTɔmɔsu

²⁴ Nghaduu iTɔmɔsu (ongwu a li kwun di ong-wefa nani), onyi mbi emi iwyodefa ntona dzε yi ama mi onɔ ngwi iYesu ba ma ba.

²⁵ Nghane engwafɔ angbeka ntona nyan gbεε, <<Eyi di Otse iYesu!>>

Kpaa o nya ma gbεε, <<Li kyεme ngwi ani ka di emi ambe mgbi ikusa mi abɔ mgban di kye ongwufabɔ ke imbe a gbokwon ikusa ntona, di kye abɔ mgbi ani kaan esa bayɔ, n ka noyεye ba.>>

²⁶ Ngwi i wa nyε egbe egyata nε, engwafɔ mgban di woto yi eka, iTɔmɔsu kpaa wodzε yi ama. Dafi onufozu tukwu nε kpaa, iYesu wa kwudzεke idzidzε ma di gbεε, <<Iyu no dzε yi ema!>>

²⁷ Ta o nya iTɔmɔsu gbεε, <<Kye ongwufabɔ mgbi abu bεkε mmεnεni, di atabɔ mgbi ani. Na abɔ mgbi abu ba esa mgbi ani, ka tangwε wuba kpaa noyεye.>>

²⁸ ITɔmɔsu si kwun gbεε, <<Otse mgbi ani yi Imgasho mgbi ani!>>

²⁹ IYesu nyan gbεε, <<Ikyegbεε abu di ani ne, abu nu ani oyεye, mse no dzε yi inggise ama ndi ani ba kpaa noyεye mani.>>

³⁰ IYesu kyo ambe ungwɔ angbeka okwulewo gwuba mi inai engwafɔɔn, ngwi a lɔ ma wo afε ne ba.

³¹ Kpaa ntone a lɔ ma ikyegbεε ni ema noyεye gbεε iYesu li iMedzaya, Ongwe Imgasho, di li ikyegbεε ni ema noyεye mi iyi mgban ta ema ka tu oshishe.

21

IYesu tsetu engwafɔ egypta.

¹ Ngwi ungwɔne wa nyε ne, iYesu di tsetu emi ongwafɔɔn, mi ekyoo okwukwo mgbi iTiberia. Li itɔ ofe ngwi i kyo joani:

² iSaimɔn iPyita, iTɔmɔsu (ngwi a li kwun di ongwefa nani) iNatanie ongwi iKana mi εε iGalalia, emi ongwe iDzebedi, bεyi engwafɔ mgbi iYesu angbeka efa kpaa to mbonyi.

³ iSaimɔn iPyita nya ma gbεε, <<Ani le lu mtse ota-ta,>> a gbεε, <<Eyi kpaa ka ke yi abu.>> Ta a si tase ka kaka uwaa, kpaa mi otu na duu a kwu unkonyi ba.

⁴ Mi egbegbe ototu ne iYesu wa kwudzεkε mi agobo, kpaa emi engwafɔɔn yagba difwi gbεε li iYesu ba.

⁵ O kwu ma ela ke gbεε, <<Emi okani, ema kwu nka wa lo?>>

A nun uka gbεε, <<Ei.>>

⁶ O nya ma gbεε, <<Ngwi Ibriji mgbi ema mi abugye mgbi uwaa ta ema ka kwu ungwɔ.>> Ngwi

a kyc n̄gha n̄ta, a yagba okwo uke kaka uwaa ba, ikye mmbwени kwuba ngwi a kwu mani.

⁷ Ta ongwafɔ nkpa iYesu itukwu na nya iPyita gbɛɛ, <<Li Otse iYesu!>> Ngwi iSaimɔn iPyita fwo gbɛɛ, <<Li Otse ne,>> o kye angwuto mgban ongwi ese tukwu (lubana o teyi kye kwulu mi ewo) man ngwa gyekɛ eni.

⁸ Engwafɔ angbeka ntona kyɛdɔ mi uwaa, a kwo uke yi mmbwɛ ngwi mbweele ma luba agobo, ikyesinɛ i tunto yi agobo ba, i me dafi akwubɔ ideli onyi hini.

⁹ Ngwi a tɔ lu agobo ne, a di ibredi ladze, angola le gbɛ mmbwени di dɔdze ele.

¹⁰ IYesu nya ma gbɛɛ, <<Dulu mmbwɛ ngwi ema kwa kwu ne ba na.>>

¹¹ ISaimɔn iPyita tɔdɔkɛ uwaa di kye kwolu uke dɔkɛ ese. Mmbwени okwukwo mbweele, duu li ideli onyi yi ngwusefa dɔn iwyo diwyeta, ma dafi mmbwɛ ntona le kwuba ne kpaa uke fawa ba.

¹² IYesu nya ma gbɛɛ, <<Ba wa tiikyɛ na.>> Onyi mi ifu ma kpaa shitukwu byun ita gbɛɛ, <<Abu li eme ba>> A ye dafi li Otse iYesu mani.

¹³ IYesu wa kyelu ibredi ma kye nu ma, di kyc n̄gha yεyε yi mmbwени ma kpaa

¹⁴ Nene li akpe ongwu ta ngwi iYesu mblegba tu emi ongwafɔn mi onɔ ngwi o kye mi ikwu aani.

IYesu yile iPyita dze ofɛ

¹⁵ Onɔ ngwi a gye ungwogye ngyɛ ne, iYesu byi iSaimɔn iPyita ita gbɛɛ, <<iSaimɔn ongwɛ ijɔn, otsitsi-otsitsi ani kpa abu itukwu n̄gha ungwɔ ntonɛɛ?>>

O gbɛɛ, <<ɛɛn, Otse, abu ye dafi abu kpa ani itukwu mani.>>

IYesu nyan gbɛɛ, <<Byi mmala mgbi ani enbwa.>>

¹⁶ IYesu di byun gbɛɛ, <<iSaimɔn ongwe iJɔn, ani kpa abu itukwu otsitsii?>>

O nu uka gbɛɛ, <<ɛɛn, Otse iYesu, abu ye dafi abu kpa ani itukwu mani.>>

IYesu nyan gbɛɛ, <<Gbewɛbyi mmala mgbi ani.>>

¹⁷ Akpe ongwu ta o byin gbɛɛ, <<iSaimɔn ongwe iJɔn, ani kpa abu itukwuu?>>

IPyita wulu itukwu ikyesine iYesu byun akpe ongwu ta gbɛɛ, <<Ani kpa abu itukwuu?>> O gbɛɛ, <<Otse, abu ye alungwɔ duu; abu ye gbɛɛ abu kpa ani itukwu.>>

IYesu nyan gbɛɛ, <<Byi mmala mgbi ani enbwa.

¹⁸ N nya abu otsitsi, onɔ ngwi abu li mmafa ma, o li gbe angwuto wo ewo di ke imbe ngwi abu mina duu, kpaa onɔ ngwi abu yee ishongye abu ka na abɔ mgbi abu efa, inggisɛ oka ka gbe angwuto wo abu di kye abu ke imbe nmina abu okɛɛke ba mani.>>

¹⁹ IYesu gbɔ ungwɔnɛ ikye otso itɔ ikwu mgbi ipyita ngwi o ka wa kwu kye okwɔkwɔ nu Imgasho mani. Ta o nyan gbɛɛ, <<Kyɛdɔ ani!>>

²⁰ IPyita kyata inɛ man di ongwafɔ nkpa iYesu itukwu na kye ma iyikpa. (Li ongwu nsɔ kye ewo ge iYesu mi onɔ ngwi a le gye ungwogye ongwi olɛle di li ongwu teyi byi iYesu gbɛɛ, <<Otse, li eme ka kye abu gyɛ?>>)

²¹ Onɔ ngwi ipyita din ne, o byi iYesu gbɛɛ, <<Otse, li ekyɛ ngwi inggisɛ ne ka kyc?>>

²² IYesu nu uka gbεε, <<kini ani mina gbεε no dze oshishe nghataa ni ani wa ye ba ma, li ekyε mgbi ema mi ele? Abu yo kyεdɔ ani.>>

²³ Mi ikye odze ne, ayayi odze gbɔfwε mbi emi ongwunɔn gbεε ongwafɔ ne ka kwulu ba. Nghaduu iYesu gbεε o ka kwulu ba ba, o gbɔɔgbɔ ta gbεε, <<Kini ani mina gbεε non dze oshishe nghataa ni ani wa ye ma, li ekyε mgbi ema mi ele?>>

²⁴ Nene li ongwafɔ nkyc obwende mi ungwɔ ntone duu di lɔ ma toke esε. Eyi ye dafi obwende mgban li otsitsi mani.

²⁵ IYesu kyungwɔ angbeka kpaa kwuba. Ni a ki lɔ alungwɔ duu toke esε yo, n tsewe gbeε esε duu kpaa imbe kika dze ogbe afe ntona toke ba.

**Etulo NT
Portions of the Holy Bible in the Etulo language of
Nigeria**

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages

Language: (Etulo)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

156b6685-3a62-5375-95ed-97245882cc90